

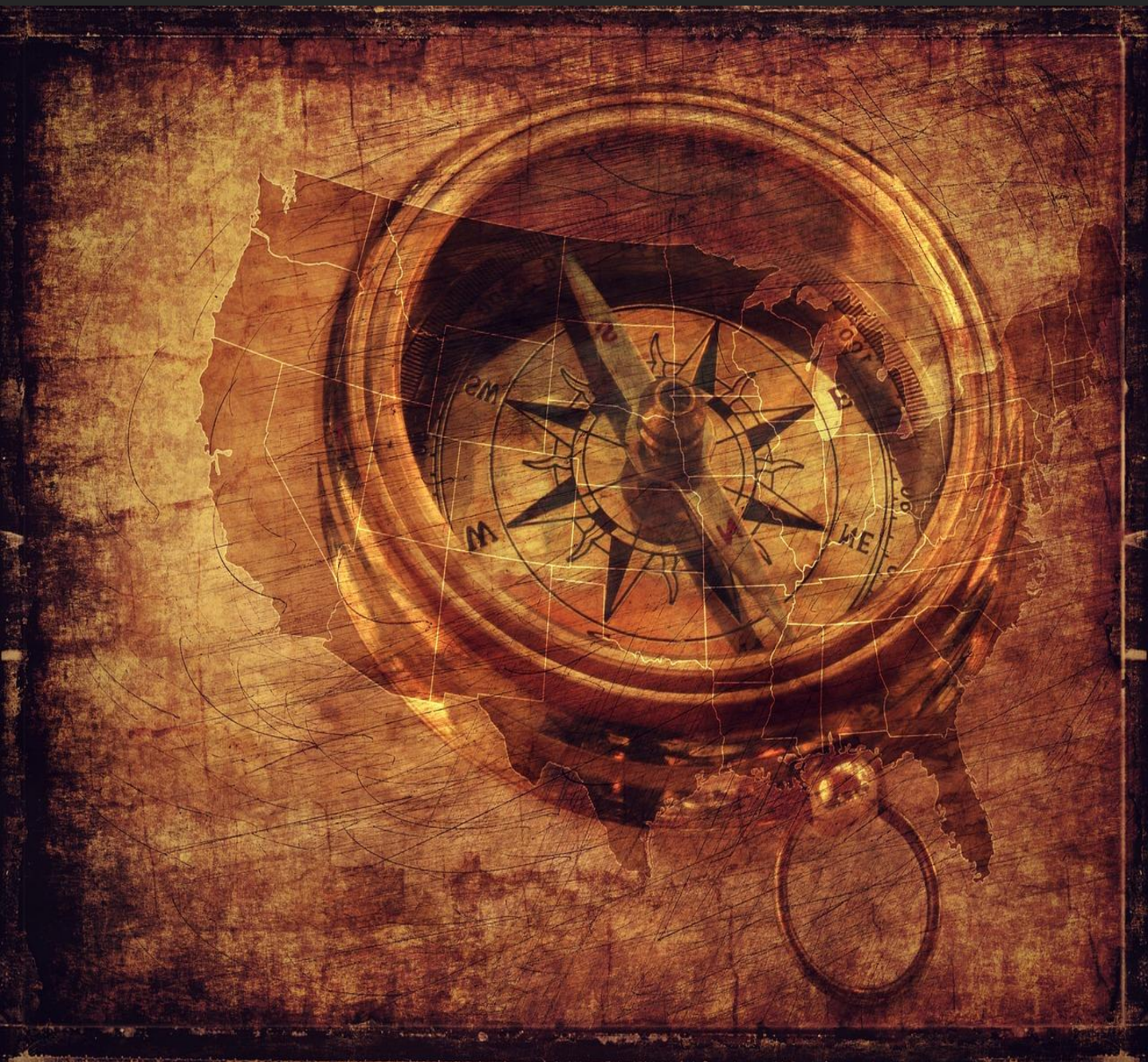
ISSN : 2985-0398 (Print)

ISSN : 2985-0401 (Online)

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

Journal of Interdisciplinary Political Science

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2566 Vol.1 No.1 May - August 2023

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

(EDUCATIONAL MANAGEMENT INNOVATION CLUB)

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อและที่อยู่อีเมล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อ วัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

Journal of Interdisciplinary Political Science

วัตถุประสงค์

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความวิชาการหนังสือ สหวิทยาการ ด้านการจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย: วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ภาษาอังกฤษ: Journal of Interdisciplinary Political Science

Website: <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS>

ขอบเขต

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จะตีพิมพ์บทความในด้านการจัดการภาครัฐ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การเมืองการปกครอง การจัดการท้องถิ่น และสังคมศาสตร์

กำหนดพิมพ์

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน)

ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม)

ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็น ความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความใน วารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

เจ้าของ

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัดดี้ ครีเอชั่น

40/315 หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

บรรณาธิการบริหาร

รศ.ดร.วัลลภ รัษฎ์รัตนานนท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรณาธิการ

ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไผ่ตรี

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ภูมิภาควิทย์ ภูมิพงศ์คชศร

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.วัลลภ รัษฎ์รัตนานนท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล

มหาวิทยาลัยรังสิต

รศ.พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมปึง

ผศ.ดร.นพพล อัดฮาด

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ดร.เบญจ ปรพลธรรม

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ผศ.ดร.ภูมิภาควิทย์ ภูมิพงศ์คชศร

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ ทองรอด

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ดร.สุภัตรา ยอดสุรางค์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ฝ่ายประสานงาน/ดำเนินการ

นิตยา สวัสดิ์จุ่น

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ห้อง 604 ชั้น 6

อาคารอนุรักษ์พลังงานและปฏิบัติการนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

โทรศัพท์: 082-649-6513, 094-961-5665, 099-789-9452

Email: journalips01@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ (Journal of Interdisciplinary Political Science) จัดทำขึ้นโดยชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา และคณะครู ในมิติทางด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นโยบายสาธารณะ สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันวารสารกำลังพัฒนาเพื่อเข้าสู่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์ของกองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

โดยทางวารสารขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจ ส่งบทความลงพิมพ์ในวารสารนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่านบรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้นสุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกองบรรณาธิการขออ้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

กองบรรณาธิการขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อการพัฒนาวารสารเข้าสู่การรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุมีศักดิ์ ภูมพงศ์คชศร

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท
ปตท. จำกัด (มหาชน) 1

Quality of Work Life of Employees of Gas Separation Plant PTT Public Company Limited

ปวิมล ศรีใหม่, วลัยภ รัษฎัตราภรณ์

Pawimon Srimai, Wanlop Rathachatranon

คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรุงเทพมหานคร 13

Quality of Work Life of the government officers in Bangkok Fire and Rescue Department

วรพันธ์ ต้องใจ, วลัยภ รัษฎัตราภรณ์

Worapan Tongjai, Wanlop Rathachatranon

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ 22

People's satisfaction towards the services of the Department of Foreign Trade

รังสฤษฎ์ เรียนทอง, วลัยภ รัษฎัตราภรณ์

Rungsarit Reanthong, Wanlop Rathachatranon

การบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงาน
อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด
สมุทรปราการ 30

*Integrating Community Participation in Helping the Law of The Prosecutor's Office Protects
the Rights and Legal Aid and Legal Execution in Samut Prakan Province*

ธนากร เนตรเพ็ง

Thanakorn Netpeng

การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ
และผู้ประกอบการ ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร 43

*Integration of Cooperation in Promoting Social Responsibility between Government Sectors
and Entrepreneurs in Industrial Estates in Samut Sakhon Province*

ณสัณห์หฤษฎ์ ปชาโชคภูริสกุล

Nasanharit Pachachokphurisakul

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

Quality of Work Life of Employees of Gas Separation Plant

PTT Public Company Limited

ปวิมล ศรีไหม¹ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์²

Pawimon Srimai¹ and Wanlop Rathachatranon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^{1,2}

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand^{1,2}

E-mail: ¹Pawimon.sr@ku.th, ²fsocwll@ku.ac.th

Received 13-06-2023; Revised 11-07-2023; Accepted 20-07-2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (2) เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำนวน 161 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) โดยคำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ อยู่ในระดับสูง (2) พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ส่วนที่สังกัด และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยด้านระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน; ความรับผิดชอบต่อสังคม; โรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

Abstract

The purposes of this study were to (1) study the level of quality of work life of employees of Gas Separation Plant PTT Public Company Limited. (2) compare the quality of work life of employees of Gas Separation Plant PTT Public Company Limited on personal aspects. 161 employees comprised the study's sample. A questionnaire was utilized for the research. Utilize easily available computer programs to perform data analysis. Included in the statistics used to examine data are percentage and average statistics. Standard deviation, T-test and one-way ANOVA. The statistical significance value used in this analysis is set at 0.05. The study concluded that (1) The level of quality of work life of employees of Gas Separation Plant PTT Public Company Limited was at the high level. (2) According to the hypothesis testing age, department, and period caused difference in quality of work life, the level of significance for statistical testing was 0.05. However, education level, status and income per month did not cause any difference in the quality of work life, the level of significance for statistical testing was 0.05.

Keywords: Quality of work life; Social Responsibility; Gas Separation Plant PTT Public Company Limited

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงกระแสการพัฒนของโลกหรือกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงานในปัจจุบันที่รูปแบบการทำงานเปลี่ยนไป ในยุคเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruption Economy) ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกลไกการตลาดที่ก่อให้เกิดการเติบโตขนาดใหญ่ ในปัจจุบันการเติบโตอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ ทำให้พลังงานและก๊าซธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนในทุกภูมิภาคของโลก เป็นสินค้าที่มีความสากล มีการซื้อขายกันอย่างเสรีทั่วโลก ทำให้การค้าพลังงานและก๊าซธรรมชาติมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (ซัลวานา สะธานี, 2550) การที่กิจการโรงกลั่นน้ำมันและโรงแยกก๊าซธรรมชาติของประเทศไทยจะดำรงอยู่และเจริญเติบโตในสภาวะการแข่งขันของโลกในปัจจุบัน ต้องมีการปรับตัวให้พร้อมกับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

การเติบโตอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ ทำให้การใช้พลังงานและก๊าซธรรมชาติเพิ่มมากขึ้นอย่างมาก ซึ่งต้องมีการลงทุนในปริมาณมหาศาลเพื่อรองรับความต้องการ นอกจากการลงทุนด้านการเงินแล้ว ในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาศักยภาพการแข่งขัน และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายเทียบเท่าสากลได้นั้น ทรัพยากรบุคคล (Human Resources) จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย ปัจจัยด้านบุคลากรมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมประเภทนี้เป็นอย่างมาก นั่นคือ อุตสาหกรรมการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันและโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ล้วนต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในระดับสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝน

สิ่งสมประการณ์ทางเทคนิคที่เพียงพอ จึงจะสร้างขีดความสามารถ ทักษะที่สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องการ และการสร้างศักยภาพในเชิงการผลิตได้อย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลให้องค์การธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติสามารถแข่งขันได้ในปัจจุบัน ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อทรัพยากรบุคคลจึงเป็นเรื่องที่องค์การไม่สามารถมองข้ามได้ เพื่อให้บุคลากรทำงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ ช่วยให้องค์การเข้าใจความต้องการของบุคลากรในแต่ละระดับ กระทั่งทำให้เกิดคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี ส่งผลต่อประสิทธิภาพของผลงาน ทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานขององค์การ องค์การมุ่งหวังให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการทำงาน บุคลากรควรจะมีทัศนคติที่ดีต่อองค์การ มีการรับรู้มีจิตสำนึก ของตนเอง มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี มีความผูกพันต่อองค์การ รวมทั้งเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์การด้วย ปัจจัยที่กล่าวมานี้ทำให้องค์การมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งยังผลักดันให้เป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าหมายได้สำเร็จ ในการจัดการกลยุทธ์ที่วางไว้ องค์การต้องใช้ทรัพยากรบุคคลในองค์การทั้งสิ้น การบริหารจัดการบุคลากรที่ดีจะส่งผลต่อเป้าหมายและความยั่งยืนขององค์การ ในขณะที่เดียวกันบุคลากรก็ต้องมีความสุขในการทำงาน ดังนั้นคุณภาพชีวิตในการทำงานจึงเป็นเป้าหมาย เมื่อเป้าหมายของทั้งบุคลากรและองค์การมีความสอดคล้องกันแล้ว บุคลากรมีความสุขในการทำงาน เกิดความผูกพันต่อองค์การ เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การตามมา

เมื่อพิจารณาความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มผลผลิตขององค์การตลอดจนการมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีจะเป็นการสร้างเป็นขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน องค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตนั้น มี 8 ประการ อันได้แก่ ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม และเพียงพอ สิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถได้เป็นอย่างดีลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคม ลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรมความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยส่วนรวม และลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องของและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง เมื่อคนใช้เวลาส่วนใหญ่ในชีวิตไปกับการทำงาน จึงควรมีสภาวะที่เหมาะสมในการทำงาน เกิดความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้สึกที่มั่นคงทั้ง สุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางอารมณ์ สุขภาวะทางจิตวิญญาณ และสุขภาวะทางสังคม ผู้บริหาร จึงต้องใส่ใจกับบุคลากรในองค์การให้ดี เพราะจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของผลงานโดยตรง

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในฐานะบริษัทพลังงานแห่งชาติผู้รับผิดชอบในด้านพลังงานของประเทศไทย ได้ก่อสร้างและดำเนินงานในด้านธุรกิจก๊าซธรรมชาติหลังจากที่ได้มีการค้นพบก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย เพื่อทดแทนการใช้น้ำมันดิบที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ จึงได้ดำเนินการก่อสร้างโรงแยกก๊าซธรรมชาติ หน่วยต่าง ๆ ขึ้นที่ ต.มาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง เพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า

เพิ่มมูลค่าของก๊าซธรรมชาติและเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ในปัจจุบันสังคมมนุษย์มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การเติบโตของเศรษฐกิจส่งผลต่อความต้องการในการใช้น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ทำให้พนักงานส่วนใหญ่ต้องทุ่มเทเวลาการทำงานมากกว่าเดิม เกิดความกดดันในการทำงาน บางครั้งทำให้ไม่มีเวลาหรือไม่สามารถจัดสรรเวลาและให้เวลาสำหรับชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัว เพื่อนฝูงและสังคมได้ ซึ่งสภาพการทำงานดังกล่าวย่อมเสี่ยงต่อภาวะการทำงาน

ดังนั้น การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้พนักงานในองค์การสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจและทุ่มเทในการทำงานเพื่อความสำเร็จขององค์การ และเป็นส่วนร่วมในการส่งเสริมยกระดับคุณภาพชีวิตการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำนวน 161 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน 2565) ซึ่งจะทำการศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดการใช้ตัวแปรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variables) 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยส่วนบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านสถานภาพสมรส ด้านสังกัดที่ปฏิบัติงาน ด้านรายได้ และด้านระยะเวลาในการทำงาน ส่วนตัวแปรตาม (Dependent Variables) ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน การบูรณาการทางสังคม ประชาธิปไตยในองค์การ ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว และ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สังกัดที่ปฏิบัติงาน รายได้ และระยะเวลาในการทำงาน เป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยส่วนที่ 2 ใช้ลักษณะคำถามเป็นมาตรา ประมาณค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ไปทดสอบหาความตรง (Validity) โดยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แก่ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม แก่ไขภาษาและคำถามให้มีความชัดเจนเข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม อีกทั้งเพื่อให้ข้อคำถามแต่ละข้อตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาโดยทดสอบเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการทดสอบพบว่าแบบสอบถามข้อมูลคุณภาพชีวิตในการทำงานมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.964

ขั้นตอนในการวิจัย

1. การสำรวจเอกสาร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย ซึ่งสามารถค้นคว้าได้จากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล
2. การสำรวจภาคสนาม นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว แจกให้พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
3. แบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Computer Ready Made Program) เพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น และใช้เครื่องมือทางสถิติในการช่วยวิเคราะห์เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน จัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อเสนอเป็นผลการวิจัยตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงงานแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (3) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test) (4) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงงานแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งจำแนกตัวแปรอิสระออกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยวิธีของ LSD โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพนักงานโรงงานแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทั้งหมดจำนวน 161 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบด้วย พนักงานที่มีช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.6 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.9 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 50.3 มีส่วนที่สังกัดส่วนบำรุงรักษาระบบควบคุม คิดเป็นร้อยละ 26.1 มีรายได้ต่อเดือน 45,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 83.9 และมีอายุงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 65.2

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานโรงงานแยกก๊าซธรรมชาติ ต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า พนักงานโรงงานแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีภาพรวมของระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยรวม 4.24 โดยเมื่อพิจารณา ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน ทั้ง 8 ด้าน ตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 4.46 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.28 ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน มีค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.23 ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย 4.22 ด้านการรักษาสิทธิส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.18 และด้านความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 4.08

เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ส่วนที่สังกัด รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพชีวิตในการทำงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	Sig.	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
1. อายุ	0.044*	✓	-
2. ระดับการศึกษา	0.478	-	✓
3. สถานภาพการสมรส	0.073	-	✓
4. ส่วนที่สังกัด	0.000*	✓	-
5. รายได้ต่อเดือน	0.557	-	✓
6. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน	0.000*	✓	-

โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ระดับ 0.05

จากตารางทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน ผลปรากฏว่า

สมมติฐานที่ 1 พนักงาน ที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 พนักงาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 พนักงาน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 พนักงาน ที่มีส่วนที่สังกัดต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 พนักงาน ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 พนักงาน ที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

1. ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยรวม 4.24 โดยเมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง 8 ด้าน ตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 4.46 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.28 ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้าน

ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน มีค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.23 ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย 4.22 ด้านการรักษาสิทธิส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.18 และด้านความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 4.08 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานพึงพอใจในค่าตอบแทน สวัสดิการที่ได้รับมีความยุติธรรม เหมาะสมในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน รู้สึกว่าการทำงานมีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมทำให้เห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจ

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงให้เห็นว่า พนักงานของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่มีช่วงอายุมากซึ่งมีระยะเวลาในการทำงานที่นานกว่า มีความสามารถในการปรับตัวกับผู้ร่วมงานได้ดี ตลอดจนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกได้ดี เนื่องจากมีวุฒิภาวะที่สามารถจัดการปัญหาได้ดีกว่า ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่สูงกว่าพนักงานใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (รุ่งวิกรัย หอมแหยม, 2554) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท เมเวะ เอ็นจิเนียริง จำกัด และผลการศึกษาของ (นรินทร์ อบแพทย์, 2563) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงาน : กรณีศึกษาบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

2.2 พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า พนักงานของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในฝ่ายวิศวกรรมและบำรุงรักษาโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โดยลักษณะงานเน้นไปในทางปฏิบัติ การใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เฉพาะทางในการทำงาน ซึ่งส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาในการฝึกปรือฝีมือมากกว่าระดับการศึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้การศึกษาไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (พลอยบุษรา บุญญาพิทักษ์, 2554) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตกับการรักษาความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรต่างวัย : กรณีศึกษาบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย การศึกษาของ (รุ่งวิกรัย หอมแหยม, 2554) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท เมเวะ เอ็นจิเนียริง จำกัด และการศึกษาของ (लियाกร ตริวาลอง, 2561) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานการเคหะแห่งชาติ

2.3 พนักงานที่มีสถานะทางสมรสต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า พนักงานของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ไม่ว่าจะสถานะโสดหรือสมรส ล้วนมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่คล้ายคลึงกันด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ การพัฒนาความสามารถ ความก้าวหน้า ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตด้านอื่น ความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานส่วนอื่น ไม่แตกต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (กฤษฎา ฉัตรวิไล, 2561) ศึกษาเรื่องความผูกพันในงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา : ฝ่ายการช่างกล การรถไฟ

แห่งประเทศไทย และการศึกษาของ (ลียากร ตรีवालอง, 2561) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานการเคหะแห่งชาติ

2.4 พนักงานที่มีสังกัดการปฏิบัติงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า พนักงานของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีรูปแบบการทำงาน ความรับผิดชอบของงานที่แตกต่างกัน เช่น ส่วนบำรุงรักษาระบบควบคุม และส่วนบำรุงรักษาเครื่องกล หน้าที่หลักส่วนใหญ่ต้องลงพื้นที่ในการทำงานภายในโรงแยกก๊าซธรรมชาติทั้งหมด ทำให้มีจำนวนพนักงานที่มากกว่าเพื่อให้เพียงพอต่อการทำงานในแต่ละพื้นที่ที่ดูแล ซึ่งแตกต่างจากส่วนวิศวกรรมเทคนิค ส่วนบริหารแผนงานบำรุงรักษา ส่วนตรวจสอบโรงงาน และส่วนบริหารการซ่อมใหญ่โรงงาน มีหน้าที่สนับสนุน ดูแลรับผิดชอบโครงการ วางแผนภาพรวมของระบบงาน แผนงานสำหรับการบำรุงรักษาประจำปี ซึ่งแผนที่ไว้ต้องเป็นไปตามกรอบระยะเวลา หากเกิดความผิดพลาดอาจก่อให้เกิดความเครียดได้หากไม่เป็นไปตามแผน และลงพื้นที่ในการทำงานเป็นบางครั้ง จำนวนพนักงานในส่วนงานจึงมีน้อย ทำให้สังกัดการปฏิบัติงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (พลอยบุษรา บุญญาพิทักษ์, 2554) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตกับการรักษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรต่างวัย : กรณีศึกษาบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และผลการศึกษาของ (นรินทร์ ออบแพทย์, 2563) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงาน : กรณีศึกษาบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

2.5 พนักงานที่มีรายได้ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าพนักงานของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการในอัตราที่สูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนด ค่าตอบแทนมีความสมเหตุสมผล สวัสดิการรวมไปถึงบุคคลในครอบครัว ทำให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน และสามารถเก็บออม นำไปลงทุนได้ ทำให้พนักงานที่มีรายได้ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (พรรัชชล ละลายบาป, 2550) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนบุคคลที่มี ผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการ กรณีศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตสินค้าอุปโภค-บริโภค และการศึกษาของ (กฤษฎา ฉัตรวิไล, 2561) ศึกษาเรื่องความผูกพันในงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา : ฝ่ายการช่างกล การรถไฟแห่งประเทศไทย

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)” ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประเด็นสำคัญที่พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

มีคุณภาพชีวิตในการทำงานมากที่สุด คือ องค์การของท่านมีนโยบายการพัฒนาชุมชนและสังคม เช่น ร่วมปลูกป่าถาวร โครงการวิสาหกิจชุมชน โครงการชุมชนปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.56 รองลงมา คือ องค์การของท่านมีส่วนช่วยให้ประเทศชาติสามารถพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.54 ส่วนประเด็นที่พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน น้อยที่สุด คือ ท่านมักจะไม่ต้องทำงานนอกเวลาหรือนำงานกลับไปทำที่บ้าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.83

จากประเด็นที่พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ มีคุณภาพชีวิตในการทำงานน้อยที่สุดในประเด็นที่ว่าท่านมักจะไม่ต้องทำงานนอกเวลา หรือนำงานกลับไปทำที่บ้าน แสดงให้เห็นว่าพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นต้องทำงานนอกเวลา และนำงานกลับไปทำที่บ้าน โดยเมื่อแยกวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ด้านการรักษาสิทธิส่วนบุคคล และด้านความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ พึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานอยู่ในปัจจุบัน รู้สึกว่างานที่ทำอยู่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และประเทศชาติ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้พนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติเกิดความรู้สึกในทางด้านบวกมากกว่าด้านลบ โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รุ่งวิจารย์ หอมเหมย, 2554) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท เมเวะ เอ็นจิเนียริง จำกัด

โดยจากการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน ผลปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3 สมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และรายได้ต่อเดือน สำหรับผลการทดสอบที่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3 สมมติฐาน ได้แก่ ระดับอายุ ส่วนที่สังกัด และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรสร้างสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัวที่เหมาะสม มีการกำหนดเวลาชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนตัวในตารางประจำวันด้วยหลังจากเลิกงาน และควรจัดลำดับความสำคัญในชีวิต
2. องค์การควรสนับสนุนการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานของพนักงาน กำหนดค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ปรับปรุงสวัสดิการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานในสภาพปัจจุบันให้พนักงานเกิดความพึงพอใจโดยการได้รับการตอบสนองความต้องการ
3. องค์การควรพัฒนาบุคลากร พัฒนาศักยภาพ ระบบการฝึกอบรมบุคลากรที่มีมาตรฐานและต่อเนื่อง

4. องค์การควรมีตำแหน่งงานที่พร้อมให้พนักงานก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงกว่า และการเลื่อนขั้นที่เหมาะสม เป็นธรรม

5. องค์การควรส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เน้นการทำงานเป็นทีม รับฟังเสียงทุก ๆ คนในทีมอย่างเท่าเทียมกัน และแก้ปัญหาด้วยเหตุผลที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานภายในฝ่ายวิศวกรรมและบำรุงรักษาโรงแยกก๊าซธรรมชาติ เท่านั้น ไม่สามารถสรุป อธิบายคุณภาพชีวิตของพนักงานได้ทั้งหมดในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบพนักงานในฝ่ายอื่น ๆ ด้วย ซึ่งจะทำให้ความชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานต่อไป

2. ควรมีการศึกษาคูณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในองค์การอื่น ๆ ในกลุ่มธุรกิจใกล้เคียงกัน เพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในวิชาชีพเดียวกัน เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานต่อไป

3. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปอาจใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เช่น ผู้จัดการ หัวหน้างาน และพนักงาน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา ฉัตรวิไล. 2561. *ความผูกพันในงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา : ฝ่ายการช่างกล การรถไฟแห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- ชัลวานา สะธานี. 2550. *ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ กรณีศึกษาพนักงานโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน). (การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพัฒนามนุษย์และองค์การ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- นรินทร์ อบแพทย์. 2563. *คุณภาพชีวิตในการทำงาน : กรณีศึกษา บุคลากรในองค์การ บริหารส่วนจังหวัดระนอง. (การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- พรรัชชล ละลายบาป. 2550. *ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตสินค้าอุปโภค-บริโภค. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

พลอยบุษรา บุญญาพิทักษ์. 2554. *คุณภาพชีวิตกับการรักษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรต่างวัย : กรณีศึกษาบุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสน์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุ่งวิกรัย หยอสมแหยม. 2554. *คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท เมวะ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ลียากร ตริवालอง. 2561. *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานการเคหะแห่งชาติ*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กรุงเทพมหานคร

Quality of Work Life of the government officers in Bangkok Fire and Rescue Department

วรพันธ์ ต้องใจ¹ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์²

Worapan Tongjai¹ and Wanlop Ratchatranon²

สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^{1,2}

Master of Education Program in Political Science, Kasetsart University Thailand^{1,2}

Email: ¹worapan.t@ku.th, ²fsocwll@ku.ac.th

Received 13-06-2023; Revised 07-07-2023; Accepted 19-07-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 305 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) นัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประเภทของตำแหน่งต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่ต่างกัน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตการทำงาน; บรรยากาศองค์กร; สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were to study Quality of Work Life of the government officers in Bangkok Fire and Rescue Department.

The samples were composed of 305 persons of government officers in Bangkok Fire and Rescue Department. The data were collected by using questionnaires and analyzed by using the packaging computer program. Statistical tools employed in data analysis and presented through Mean, Standard Deviation, t-test, One-Way ANOVA and government officers in Bangkok Fire and Rescue Department. The level of significance for statistical testing was 0.05.

The research findings are as follows. The level of Quality of Work Life of the government officers in Bangkok Fire and Rescue Department was high. According to the hypothesis testing, age, level of education, status and income per month caused difference in quality of work life. The level of significance for statistical testing was 0.05. However, type of work did not cause any difference in quality of work life.

Keywords: Quality of Work Life; Organizational Climate; Bangkok Fire and Rescue Department

บทนำ

“ทรัพยากรบุคคล” เป็นทรัพยากรที่มีค่าและมีความสำคัญต่อองค์การในการบริหารการพัฒนาองค์การ และการปรับปรุงคุณภาพการทำงานในองค์การ หากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกที่ดีต่องาน มีความมั่นคง มีความสุขกับงาน จะส่งผลดีทั้งตัวบุคคลและองค์การ คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยเพิ่มผลผลิตขององค์การ ทั้งนี้ Walton, (1973) ได้ระบุความหมายของคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานไว้ว่า เป็นการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลโดยพิจารณาจากตัวบุคคล คุณลักษณะ และสภาพสังคม เรื่องของสังคมและหน่วยงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ มีเกณฑ์การวัด 8 ด้านคือ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรม สภาพการปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าความมั่นคงในการปฏิบัติงาน โอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองการปฏิบัติงานร่วมกัน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ สิทธิส่วนบุคคล และความเป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งจากการจัดการคุณภาพชีวิตในองค์การทำให้องค์การมีนโยบายและการวางแผนด้านคุณภาพชีวิต มีการจัดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านลักษณะงาน บุคลากร และสภาพแวดล้อมที่ดีซึ่งส่งผลโดยตรงและอ้อมต่อการดำเนินงาน ส่งผลให้ผลผลิตขององค์การเพิ่มขึ้น ช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน การมีคุณภาพชีวิตการทำงาน ที่ดีทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงาน ก่อให้เกิดเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทั้งยังส่งผลต่อความผูกพันและจงรักภักดีต่อองค์การ ช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การพัฒนาคุณภาพชีวิตการ

ทำงานด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มพูนทักษะความสามารถของตนเองไม่ว่าจะโดยการศึกษา ฝึกอบรมหรือการพัฒนาต่างเป็นการเพิ่มศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น คุณภาพชีวิตของข้าราชการในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะไม่เพียงส่งผลต่อตนเอง บุคคลในครอบครัว และองค์การเท่านั้น แต่ส่งผลไปยังประชาชนโดยทั่วไปอีกด้วยและการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร เป็นการบริการประชาชนด้านการป้องกัน และระงับอัคคีภัย เป็นการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน ไม่สามารถควบคุมปัจจัยแวดล้อมได้ มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อชีวิตและภาวะสุขภาพจิต ส่งผลถึงคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ เพื่อให้คุณภาพการทำงานออกมามีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงาน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานต้องทำงานภายใต้ความกดดันและการบริการประชาชน เพื่อประโยชน์ในการให้บริการ และเพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์และวางแผนรูปแบบนโยบายในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน
2. ข้าราชการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน
3. ข้าราชการที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน
4. ข้าราชการที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน
5. ข้าราชการที่มีอายุราชการต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน
6. ข้าราชการที่มีประเภทตำแหน่งต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ประชากร คือ ข้าราชการ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,888 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 305 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือ

2.1 ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การสร้างแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบผลการศึกษา

2.2 แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 305 ตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การสำรวจเอกสาร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้าจากหนังสือตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย ซึ่งสามารถค้นคว้าได้จากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม ก่อนที่จะทำการสำรวจภาคสนามต่อไป

3.2 การสำรวจภาคสนาม นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว แจกให้ข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.3 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัสแล้วนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	90	29.5
31-40 ปี	146	47.9
41-50 ปี	55	18.0
50 ปีขึ้นไป	14	4.6
2.ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	154	50.5
ปริญญาตรี	132	43.3
สูงกว่าปริญญาตรี	19	6.2

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3.สถานภาพ		
โสด	194	63.6
สมรส	111	36.4
4.รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 15,000 บาท	66	21.6
15,001 – 25,000 บาท	171	56.1
25,001 – 35,000 บาท	52	17.0
35,001 บาทขึ้นไป	16	5.2
5.อายุราชการ		
ไม่เกิน 5 ปี	81	26.6
6 – 10 ปี	124	40.7
11-15 ปี	41	13.4
16 – 20 ปี	40	13.1
21 ปี ขึ้นไป	19	6.2
6.ประเภทงาน		
ฝ่ายปฏิบัติงาน	251	82.3
ฝ่ายวิชาการ	54	17.7

ส่วนที่ 2 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถามที่มีต่อ คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความคิดเห็นคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.19$)

คุณภาพชีวิตในปฏิบัติงานของข้าราชการ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน	4.14	0.3862	สูง
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	4.30	0.3204	สูง
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้และ ความสามารถ	4.32	0.3389	สูง
4. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	4.18	0.3224	สูง
5. ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	3.90	0.6033	สูง
6. ด้านการยอมรับนับถือ	4.00	0.4691	สูง
7. ด้านความสมดุลในการใช้ชีวิต	4.33	0.5727	สูง
8. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	4.37	0.4714	สูง
รวม	4.19	0.2430	สูง

สรุปผลและอภิปราย

สรุปผล

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่อายุ 31–40 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมาอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 อายุ 41–50 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 และน้อยที่สุดคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมา ระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 และน้อยที่สุดจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 สถานภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่สถานภาพโสด จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 และสถานภาพสมรส จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001– 25,000 บาท จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมา รายได้ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 รายได้ 25,001–35,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รายได้ และน้อยที่สุดคือ 35,001 บาทขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุราชการ 6–10 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมา มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 อายุราชการ 11–15 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 อายุราชการ 16–20 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และน้อยที่สุดคืออายุราชการ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นด้านปฏิบัติงาน จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 82.3 ด้านวิชาการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และ คุณภาพชีวิต ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ระดับสูงโดยมี ค่าเฉลี่ย 4.19

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประเด็นที่บุคลากรมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านความผิชอบต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.37 รองลงมาคือด้านความสมดุลในการใช้ชีวิต มีค่าเฉลี่ย 4.33 และพบว่า ประเด็นที่บุคลากรมีคุณภาพการปฏิบัติงานต่ำที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.90

ข้าราชการที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน อายุราชการต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ส่วนข้าราชการที่มีตำแหน่งต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ด้านค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 โดยข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจกับสวัสดิการที่หน่วยงานของท่านจัดให้อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ จ่ายค่าล่วงเวลาหรือค่าเลี้ยงชีพในการ

ปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม และต่ำที่สุดคือ ค่าตอบแทนเพียงพอกับสภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่การทำงานที่แตกต่างกันจะได้คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานต่างกัน

2. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 โดยข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตในการทำงานด้าน อุปกรณ์ เครื่องมือในการทำงานมีการตรวจสอบอยู่เสมออยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ สถานที่ทำงานสะอาด ถูกสุขอนามัย และต่ำที่สุดคือ ด้านท่านมีความสุขในการปฏิบัติงานจากบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่การทำงานที่แตกต่างกันจะได้คุณภาพ ชีวิตในการปฏิบัติงานต่างกัน

3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้และความสามารถอยู่ใน ระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 โดยข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานด้าน โอกาสในการใช้ความรู้และความสามารถอย่างเต็มที่อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ มีความเชื่อมั่นใน ความรู้และความสามารถของตัวเองและต่ำที่สุดคือมีความสามารถปฏิบัติงานจนสามารถถ่ายทอดให้กับ บุคคลอื่นได้

4. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18 โดยข้าราชการสำนักป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานด้านการพิจารณาปรับเปลี่ยนโยกย้าย และเลื่อนตำแหน่งเป็นอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือความมั่นคงในอาชีพของตน และต่ำที่สุดคือเปิดโอกาสให้ท่านได้ก้าวหน้าในตำแหน่งงานตามความรู้ความสามารถ มีโอกาสก้าวขึ้นไปสู่ ตำแหน่งที่สูงขึ้น

5. ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 โดยความสัมพันธ์กับบุคคล อื่นมีคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานของท่านเป็นที่ปรึกษาที่ดีอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือรู้สึกไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา และต่ำที่สุดคือเพื่อร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เป็นอย่างดี

6. ด้านการยอมรับนับถืออยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 โดยข้าราชการสำนักป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานด้าน ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เคารพสิทธิส่วนบุคคลและไม่ก้าวก่ายในเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บังคับบัญชารับฟังปัญหา และตัดสินใจข้อเสนอของเสียงข้างมากและมีเหตุผลและ ผู้บังคับบัญชาให้ความเสมอภาคในการปฏิบัติงาน และต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจงานที่ รับผิดชอบ

7. ด้านความสมดุลในการใช้ชีวิต อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 โดยข้าราชการสำนักป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานด้าน จำนวนวันหยุด วันลาพักผ่อน ในปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ ลักษณะการทำงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ ชีวิตส่วนตัว และต่ำที่สุดคือ งานที่ทำมีเวลาเหลือสำหรับการสังสรรค์ และการพักผ่อน

8. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 โดยข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานด้านหน่วยงานทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และหน่วยงานปฏิบัติภารกิจเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนกับด้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาสังคมที่ดีในระดับสูงสุด รองลงมาคือด้านการ ปฏิบัติงานในองค์กรทำให้รู้สึกภูมิใจในอาชีพ และต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาสังคมที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาวิจัยที่ได้รับผลสรุปว่าข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแล้วมีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงแต่ ยังต้องได้รับการปรับปรุงคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ของบุคลากรในหน่วยงานเพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ผู้วิจัยจึงขอเสนอ ข้อคิดเห็นบางประการที่อาจเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงานในสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ในการนำไปเป็นแนวทางให้เกิดการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านอายุ หน่วยงานควรจัดกิจกรรมเพื่อลดช่องว่างระหว่างวัย ให้คนที่มีอายุต่างกันสามารถปฏิบัติงานร่วมและมีความเข้าใจกันมากขึ้น เพื่อที่จะได้เกิดความเข้าใจกัน และมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกัน

2. ด้านการศึกษา ควรมีการส่งเสริมด้านการศึกษา เปิดโอกาสให้ข้าราชการได้มีโอกาสไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อที่จะได้พัฒนาตัวเองไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น สามารถเพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

3. ด้านสถานภาพสมรส ส่งเสริมการให้ความสำคัญกับทางครอบครัว เนื่องจากคนที่มีครอบครัวจะมีภาระหนักขึ้น และให้มีความเห็นใจซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันอย่างไม่มีข้อกังขา ตัวเองจะเสียเปรียบจากเพื่อนร่วมงานที่มีครอบครัวอยู่แล้ว

4. ด้านรายได้ต่อเดือน ผู้บริหารควรมีการพิจารณาความดีความชอบให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม เพราะจะมีผลต่อรายได้ และแรงจูงใจในการทำงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเท่าเทียมกันได้

5. ด้านอายุราชการ ส่งเสริมให้มีทัศนคติในการทำงานแบบเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน โดยไม่เน้นสายบังคับบัญชาที่เข้มแข็งเกินไป เพราะทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการปฏิบัติงาน และไม่สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ เพราะคนที่มาทีหลังจะเกิดความเกรงใจกับผู้ที่มาอายุราชการมากกว่า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในส่วนของผู้จ้างของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาวิจัยในลักษณะของงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์กลุ่ม ตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยและเข้าใจคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. การศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระอื่น ๆ นอกจากตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้มีรายละเอียดเพิ่มขึ้นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ชูชีพ. (2551). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กองเพชร อิมใจ. (2562). *คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ*. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*, 2(2), 30–45.
- จุฬารัตน์ คนเพียร. (2558). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลองอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. (วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ณภัทร ฉายแก้ว. (2551). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทศพร จิรกิจวิบูลย์. (2556). *การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจต่อพนักงานระดับปฏิบัติการในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครจังหวัดชลบุรี*. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ทิพวรรณ ศิริคุณ. (2550). *คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร : ศึกษากรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน*. (วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม คณะสังคมศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Cummings, & Huse. (1989). *Organization Development and Change*. Minnesota:West Publishing company.
- Davis, & E., L. (1977). *Enhancing the Quality of Working Life : Developments in the United States*. International Labour Review, 166(1), 53–56.
- Walton. (1973). *Quality of working life: What is it?*. Slone Management Review, 15(10), 12–16.

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ
กรมการค้าต่างประเทศ

People's satisfaction towards the services of the Department
of Foreign Trade

รังสฤษฎ์ เรียนทอง¹ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์²

Rungsarit Reanthong¹ and Wanlop Rathachatranon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์^{1,2}

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand^{1,2}

E-mail: ¹rungsarit.re@ku.th, ²fsocwll@ku.ac.th

Received 13-06-2023; Revised 13-07-2023; Accepted 24-07-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการกรมการค้าต่างประเทศ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชากรที่มาใช้บริการกับกรมการค้าต่างประเทศจำนวน 280 คน

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มาติดต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ มีความพึงพอใจในระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ; การให้บริการ; กรมการค้าต่างประเทศ

Abstract

The purpose of this research was to study the satisfaction of the people towards the service. Of the Department of Foreign Trade and to compare people's satisfaction with the services of the Department of Foreign Trade. Classified by individual factors

The samples used in the study were: The population that comes to use the service with the Department of Foreign Trade is 280 people. The questionnaire was used as a study tool. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation, t-test and one-way analysis of variance. The statistical significance used in this analysis was set at the level of 0.05.

The study found that People who contacted the services of the Department of Foreign Trade were highly satisfied. The results of the hypothesis test showed that the satisfaction with the service was significantly different for the occupational variables at the 0.05 level. Satisfaction with service was not different.

Keyword : satisfaction; service; Department of Foreign Trade

บทนำ

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทและภารกิจในการขับเคลื่อนการค้าระหว่างประเทศให้เติบโต โดยมุ่งเน้นผลักดันภารกิจงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ได้แก่ การระบายสินค้าเกษตรในสต็อกของรัฐ (ข้าว/มันสำปะหลัง/ข้าวโพด) การขยายมูลค่าการค้าชายแดนและประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างเครือข่าย ผู้ประกอบการธุรกิจไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (YEN-D Program) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการการเชื่อมโยงระบบ NSW และปรับลดขั้นตอนการขออนุญาตส่งออกสินค้า รวมถึงปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก นำเข้าสินค้า ตลอดจนดำเนินภารกิจต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การปกป้องและแก้ไขปัญหา/อุปสรรคทางการค้า (มาตรการ AD/CVD/SG, มาตรการ NTB) และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้า การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการให้บริการและการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับประชาชนที่มาขอรับบริการต่าง ๆ เป็นต้น

กรมการค้าต่างประเทศได้มีการนำระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ หลากหลายงานบริการ เช่น การขอใบอนุญาตส่งออกสินค้าต่าง ๆ ของสำนักบริการการค้าต่างประเทศจากเดิมที่ประชาชนต้องเดินทางมารับบริการที่กรมการค้าต่างประเทศเพียงอย่างเดียว มาเป็นการใช้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดขั้นตอน

บางอย่างที่ซ้ำซ้อน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการ การใช้บริการของประชาชนทุกคนที่ใช้บริการ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาและ ปรับปรุงงานบริการด้านการค้าต่างประเทศให้มีมาตรฐานและสากล เกิดความสะดวกรวดเร็ว และการ บริการที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความพึงพอใจกับประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ กรมการค้าต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการกรมการค้าต่างประเทศ

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

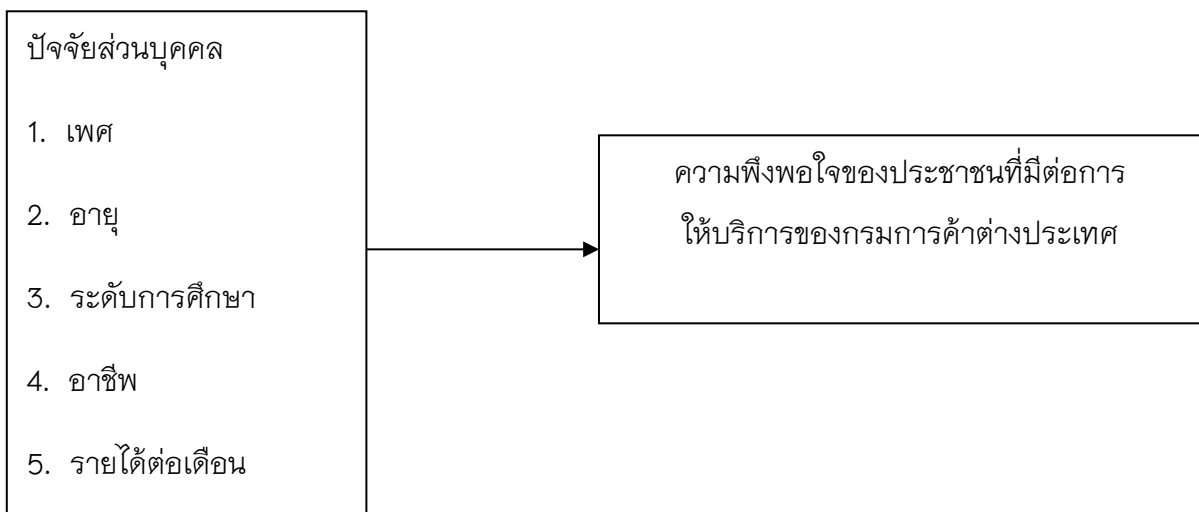
ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้า ต่างประเทศ จำนวน 280 คน ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2565 – มกราคม 2566

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้จากการสำรวจเอกสาร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลการวิจัย จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม โครงสร้างข้อคำถามแบ่งเป็น 2 ส่วน 1) ส่วนที่ถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่ใช้วิธีการเลือกตอบ 2) ส่วนที่ถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศโดยใช้แบบสอบถามตามมาตราวัด Likert's Scale โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ เมื่อรวบรวมและแจกแจงความถี่แล้ว จะให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายปัจจัยด้านความคาดหวังต่อการให้บริการ และความพึงพอใจต่อการให้บริการ
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significance Difference: LSD)
5. คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

เพศ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 และเป็นเพศชาย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4

อายุ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาคืออายุ 41-60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 อายุ 18-30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และน้อยที่สุดมีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 มัธยมศึกษาของอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมาจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ น้อยที่สุดจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 มัธยมศึกษาของระดับการศึกษาอยู่ในช่วงระดับปริญญาตรี

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานเอกชน/รับจ้างทั่วไป จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาคืออาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายจำนวน 61 คนคิดเป็นร้อยละ 21.8 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 3.9 อาชีพนิสิต/นักศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และน้อยที่สุดคืออาชีพเกษตรกร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 มัธยมฐานของอาชีพคือ อาชีพพนักงานเอกชน/รับจ้างทั่วไป

รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001–20,000 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือน 20,001–30,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 มีรายได้ต่อเดือน 30,001 ขึ้นไปจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มัธยมฐานของรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10,001–20,000 บาทขึ้นไป

การอภิปรายผลการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศแตกต่างกัน

ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่าเพศของประชาชนไม่มีอิทธิพลกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศอาจเป็นเพราะ ประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศที่แตกต่างกันมากขนาดไหนก็ยังคงต้องการการบริการที่ช่วยเหลือประชาชนที่ดีที่สุดเหมือนกัน ซึ่งทุกเพศล้วนมีความต้องการจากการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศอย่างเต็มที่ สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ด้านเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรักษา ธิมากุล (2557) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหวาน จำกัด ธีรณัฐ บุญตั้ง (2560) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบางซ้าย จำกัด

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศแตกต่างกัน

ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่าอายุของประชาชนนั้นไม่มีอิทธิพลกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ อาจเป็นเพราะ ประชาชนไม่ว่าจะอายุแตกต่างกันมากขนาดไหนก็ยังต้องการการบริการที่ช่วยเหลือประชาชนได้มากที่สุด เพราะประชาชนในทุกช่วงวัยต่างต้องการให้กรมการค้าต่างประเทศให้การบริการอย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ด้านอายุไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริินภา อิมากุล (2557) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหลาน จำกัด

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศแตกต่างกัน

ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาของประชาชนไม่มีอิทธิพลกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ประชาชนไม่ว่าจะมีการศึกษาอยู่ในระดับใด ก็ล้วนแต่ต้องการการบริการจากกรมการค้าต่างประเทศอย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะอยู่ในการศึกษาระดับใด สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ด้านระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริินภา อิมากุล (2557) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหลาน จำกัด มธุรส ทิพรส (2563) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครสวรรค์

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศไม่แตกต่างกัน

ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่ารายได้ต่อเดือนของประชาชนไม่มีอิทธิพลกับความพึงพอใจในการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ อาจเป็นเพราะ แสดงให้เห็นว่ารายได้ต่อเดือนของประชาชนนั้น ไม่มีอิทธิพลกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ อาจเป็นเพราะ ประชาชนไม่ว่าจะรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมากขนาดไหนก็ยังต้องการ การบริการที่ช่วยเหลือประชาชนจากกรมการค้าต่างประเทศมากที่สุดอย่างเท่าเทียมกัน สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ด้านรายได้ต่อเดือนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริินภา อิมากุล (2557) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหลาน จำกัด และณิรนุช บุญตั้ง (2560) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร

บางชาย จำกัด มธุรส ทิพรส (2563) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของศูนย์
เมล็ดพันธุ์ข้าวนครสวรรค์

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกรมการค้า
ต่างประเทศ แตกต่างกัน

ผลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการ
ให้บริการของกรมการค้าต่างประเทศ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่าอาชีพของประชาชนนั้นมีอิทธิพลกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของกรมการค้า
ต่างประเทศแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ อาชีพนั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมีไม่ว่าจะประกอบอาชีพ พนักงานเอกชน/
รับจ้างทั่วไป เกษตรกร ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือแม้กระทั่งการเป็น
นักศึกษาทุกคนนั้นต้องประกอบอาชีพที่จะแลกกับเงิน มาเพื่อดำรงชีวิต เรียกว่าเป็นหน้าที่ของแต่ละคน
ที่จะต้องทำ และด้วยลักษณะงานของแต่ละอาชีพที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความต้องการในการบริการจาก
กรมการค้าต่างประเทศนั้นมากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา เนตรเถื่อน (2557)
ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมือง
ลพบุรี จังหวัดลพบุรี สุชาติริย์ ศรีวิสัย (2561) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีให้ต่อการให้บริการของกรมการค้า
ต่างประเทศอยู่ในระดับสูง แต่ก็ยังไม่สูงที่สุดแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของ
กรมการค้าต่างประเทศยังไม่ถึงที่สุด การที่จะเพิ่มระดับความพึงพอใจของประชาชนให้เปลี่ยนไปอยู่ใน
ระดับพึงพอใจที่สุดได้นั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. กรมการค้าต่างประเทศควรทำการสำรวจระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มารับบริการใน
ส่วนของการบริการทุกส่วน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการ
ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและนำข้อบกพร่องเหล่านั้นไปดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วทันเวลา

2. เรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยบริการต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันภายในกรมการค้า
ต่างประเทศ ควรมีการแนะนำ ระเบียบขั้นตอนการดำเนินการให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกของประชาชน

3. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ควรจะปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับจำนวนประชาชน
ที่มารับบริการในส่วนต่าง ๆ เช่น ในส่วนที่จอดรถ ที่ยังคงไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้มารับบริการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการค้าต่างประเทศ. (2565). *ประวัติความเป็นมา*. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2565, จาก <https://www.dft.go.th/th-th/dft-about-history>.
- ณิรันดร์ บุญตั้ง. (2560). *ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบางซ้าย จำกัด*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นริศรา เนตรเถื่อน. (2557). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มธุรส ทิพรส. (2563). *ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครสวรรค์*. (ศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริณา ธิมากุล. (2557). *ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหวาน จำกัด*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาครีย์ ศรีวิสัย. 2561. *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

การบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย

ของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย

และการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ

Integrating Community Participation in Helping the Law of The
Prosecutor's Office Protects the Rights and Legal Aid and Legal
Execution in Samut Prakan Province

ธนากร เนตรเพ็ง

Thanakorn Netpeng

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ

The Prosecutor's Office Protects the Rights and Legal Aid and Legal Execution in Samut Prakan Province, Thailand

E-mail: rockker79@hotmail.com

Received 13-06-2023; Revised 11-07-2023; Accepted 20-07-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย (2) เพื่อระบุปัญหา อุปสรรคการบูรณาการด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย (3) เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโรงเหิน จำนวน 395 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ประกอบธุรกิจ ผลการวิจัย (1) ด้านการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านปัญหา และอุปสรรคการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า (ก) ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนขาดความเข้าใจในการบูรณาการอย่างเป็นระบบ (ข) ประชาชนประกอบอาชีพไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม (ค) ภาครัฐมีงบประมาณจำกัด (ง) ภาครัฐขาดแคลนผู้มีทักษะด้านเทคโนโลยี (จ) ภาครัฐมีขั้นตอนล่าช้าไม่ทันความต้องการชุมชน (ฉ) ชุมชนขาดผู้นำกลุ่มทำให้ขาดการประสานงาน (ช) ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวเรื่องความปลอดภัย (ซ) ภาครัฐขาดแคลนนวัตกรรมสารสนเทศที่ทันสมัย และ (3) ด้านการเสนอแนวทางการบูรณาการด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย พบว่า (ก) ด้านการตัดสินใจ ภาครัฐควรจัดให้มีช่องทางในการรับความคิดเห็น

ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ (ข) ด้านการดำเนินงาน ภาครัฐควรประสานความร่วมมือภาคเอกชน ภาคประชาชน พัฒนาการอย่างยั่งยืน (ค) ด้านการรับผลประโยชน์ ภาครัฐควรส่งเสริม และสนับสนุนผู้นำชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเชื่อมโยงชุมชนให้ทั่วถึง และ (ง) ด้านการติดตามประเมินผล ภาครัฐควรเปิดเผยการใช้งบประมาณในโครงการ ทำประชาพิจารณ์ก่อนและหลัง จัดโครงการฯ

คำสำคัญ: การบูรณาการ; การมีส่วนร่วมของชุมชน; การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย; สำนักงานอัยการ

Abstract

The objectives of this research were three (1) to assess community involvement in legal assistance; (2) to identify problems. Barriers to Integrating Community Participation in Legal Aid (3) To propose a solution for integrating community participation in legal aid. This research is mixed. It consists of quantitative research. Data providers of the sample group in Samrong Nuea Subdistrict Municipality Area consisted of 395 people. Qualitative research. 5 information providers, namely executives, officers, business operators. Research results (1) on community participation assessment (2) In terms of problems and obstacles in integration of community participation, it was found that (a) the public sector, the private sector, and the people's sector lacked understanding of the integration in a systematic way; (c) the government sector has limited budget; (d) the government sector has a shortage of technological skills; (e) the government sector has a delay in its steps to keep up with the community's needs; (f) the community lacks group leaders, resulting in a lack of coordination; (g)) People are reluctant to express their opinions because they are afraid of security issues. (h) The government lacks modern information innovations. (3) The proposed approach for the integration of community participation in legal assistance found that: (a) decide The government has opened a channel for receiving opinions both online and offline. (b) Operations The government sector coordinates cooperation with the private sector, the people's sector, sustainable development (c) in terms of receiving benefits, promoting and supporting community leaders to be strong. To connect the community thoroughly (d) in monitoring and evaluation The government should disclose the use of the budget in the project. Make public reviews before and after the project.

Keywords: Integration; community involvement; legal assistance; The Prosecutor's Office

บทนำ

ปัจจุบันจังหวัดสมุทรปราการ มีการขยายตัวทางการค้าและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิต สวัสดิภาพความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม ก่อให้เกิดปัญหาภายในสังคมตามมา มีการก่อคดีที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายสาเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาเหล่านี้ สาเหตุปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางสังคม ขาดความรู้เกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข โดยทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชน ต้องช่วยกันเร่งหาแนวทางเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหานี้เฉพาะหน้าซึ่งเป็นงานเชิงรับ มีหน้าที่ในการควบคุม และป้องกันเหตุร้าย จับกุม และปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย เช่น ตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครอง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ให้ความรู้แก้ไขปัญหานี้ และความช่วยเหลือให้บริการปรึกษาปัญหากฎหมายอย่างใกล้ชิดและยั่งยืน ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนซึ่งถือเป็นงานเชิงรุก

ทั้งนี้ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานองค์การภาครัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานของภาครัฐในด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในด้านการส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน รับผิดชอบงานดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชน การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย บริการให้คำปรึกษาปัญหากฎหมาย การทำนิติกรรมสัญญา การไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาท ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานการอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ มีความสนใจที่จะศึกษาในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานการอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ระบุถึงสภาพปัญหาอุปสรรค และเสนอแนวทางในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ที่จะร่วมกันช่วยส่งเสริมและพัฒนาแนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ทั้งในด้านการให้ข้อมูล การรับข้อมูล การแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ อีกทั้ง การสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงานโครงการ หรือการมีส่วนร่วมในโครงการที่มี

ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในชุมชน รวมไปถึงการทำประชาพิจารณ์ทุกครั้ง ก่อนและหลังการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการบูรณาการ การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถนำผลการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อระบุสภาพปัญหา อุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อเสนอแนวทางในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ศึกษาจึงขอนำเสนอแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาและรวบรวมไว้ ดังนี้ ยุพาพร รุ่งงาม (2554, น.6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่างได้ด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของบุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและทบวงมหาวิทยาลัย (2546, น.114) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชน หรือชุมชน สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการบริการ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการประเมินผลโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น

รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์, 2558, น.12) ได้อธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในแง่ของรูปแบบการมีส่วนร่วม โดยได้แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน

กรรมวิธีในการมีส่วนร่วมของประชาชน กรรมวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถทำได้หลายวิธี ที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2545, น.11) 1. การเข้าร่วมประชุมอภิปราย 2. การถกเถียง เป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งตามวิถีทางประชาธิปไตย 3. การให้คำปรึกษาแนะนำ

ประชาชน 4. การสำรวจเป็นวิธีการให้ประชาชน 5. การประสานงานร่วม 6. การจัดทัศนศึกษา 7. การสัมภาษณ์หรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำชุมชน 8. การไต่สวนสาธารณะ (ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2553, น.2) เสนอรูปแบบหรือมิติของการมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการ 3. การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

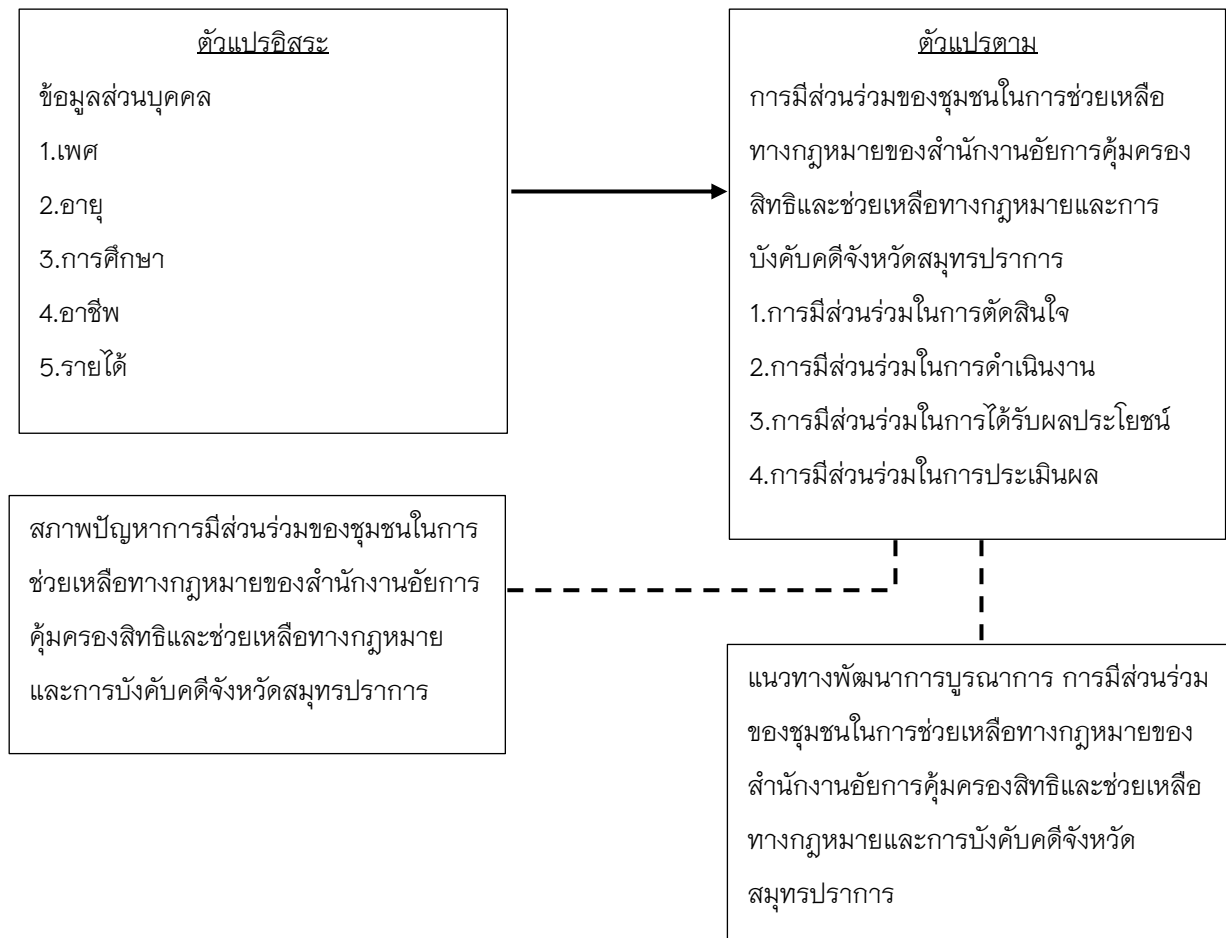
ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีรายละเอียดดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2548, น.7 – 8 อ้างถึงใน นราธิป พักฤกษ์, 2550, น.13 – 15) 1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ 2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา 3. การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชน 4. การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ 5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่ย้ำแรงที่สุด 6. การดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบ 7. การคาดคะเน ความห่วงกังวลของประชาชน 8. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม จอห์น และโนมาน (John & Noman อ้างถึงใน ชินรัตน์ สมสืบ, 2553, น.18 – 19) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมด้วยว่า ประกอบด้วย 1. ปัจจัยด้านกายภาพ ประกอบด้วย 1.1 ปัจจัยด้านกายภาพ 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 1.3 ปัจจัยด้านการเมือง 1.4 ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม 1.5 ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ 1.6 ปัจจัยด้านบุคคล 2. ปัจจัยด้านลักษณะโครงการ ประกอบด้วย 2.1 ความยากง่ายของเทคโนโลยีที่ใช้ในงาน 2.2 ทรัพยากรที่ใช้ ความยากง่ายในการหาข้อมูล 2.3 ลักษณะของผลประโยชน์ที่ได้รับ 2.4 ความเชื่อมโยงของโครงการกับโครงการอื่น 2.5 ความยืดหยุ่นของโครงการ 2.6 การเข้าถึงการบริหารโครงการ

ทฤษฎีการบูรณาการการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในลักษณะบูรณาการการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การจัดการภาครัฐแนวใหม่และการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์รวมถึงการพัฒนาไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะการทำงานขั้นสูง ตามกรอบแนวทางพัฒนารูปแบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการไทย ได้ข้อสรุปสำคัญ ดังนี้ 1. การบูรณาการการทำงานร่วมกัน (Collaborative Governance) การจัดบริการสาธารณะเรื่องหนึ่ง ๆ อาจตั้งอยู่บนการทำงานแบบร่วมมือกันในหลายระดับ โดยมีตัวแสดงที่เข้ามามีบทบาทขับเคลื่อนภารกิจในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะประสานและพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยตัวแสดงที่เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องในการร่วมดำเนินงานให้บรรลุผลนั้นจะประกอบด้วย 3 ภาคส่วนด้วยกัน ได้แก่ (1) ภาครัฐ (2) ภาคธุรกิจเอกชน (3) ภาคประชาสังคมหรือประชาชน การจัดบริการสาธารณะทางเลือก การจัดบริการสาธารณะที่มีได้ดำเนินการผ่านกลไกระบบราชการหรือการบริหารภาครัฐแต่ เพียงฝ่ายเดียว หากมีการประสานเชื่อมโยงบทบาทขององค์กรภาคส่วนอื่น ๆ นอกหน่วยงานภาครัฐ อาทิ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมและชุมชน ให้เข้ามาเป็นภาคีในการร่วมขับเคลื่อนภารกิจบริการสาธารณะเป็นแนวโน้มทิศทางการปรับปรุงระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ปรากฏในหลายประเทศ ซึ่งฟอร์ดและ ซุสส์แมน (Ford and Zussman)

นิยามความหมายของ “การจัดบริการสาธารณะทางเลือก” ไว้อย่างกระชับว่า “กระบวนการปรับโครงสร้างการทำงานภาครัฐในลักษณะที่มีการสร้างสรรค์อย่างไม่หยุดนิ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุง การจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนผู้รับบริการโดยการดำเนินภารกิจหน้าที่ในการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมกันระหว่างภาครัฐกับปัจเจกบุคคล กลุ่มคน องค์กรชุมชน รวมทั้งองค์กรอื่น ๆ ในภาครัฐ”

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ 3 ตำบล 9 หมู่บ้าน "รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2563 ท้องถิ่นเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง (2564) จำนวน 30,633 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน โดยผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อน ที่ยอมรับได้ .05 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

นายกเทศมนตรีตำบล ลำไโรงเหนือ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ และผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน รวมทั้งสิ้น 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งได้ทำการวิจัยสำรวจ โดยแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของประชากรที่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ และใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 20 ข้อ ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำนวน 5 ข้อ โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการมีส่วนร่วมว่าอยู่ในระดับใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ส่วนที่ 3 แนวทางในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่งข้อมูล ดังนี้ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นการเก็บ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร หนังสือ บทความ วารสาร ต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.1 การเก็บรวมข้อมูลภาคสนามเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่กำหนดไว้ จำนวน 395 คน 1.2 การเก็บรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 5 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุง

ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เชี่ยวชาญที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจสอบแบบสอบถาม 4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่า Reliability ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่า CronbachsAlpha = 0.975 ได้ค่า Reliability ของแบบสอบถาม มีค่าเชื่อถือสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้ต่อไป 5. นำแบบสอบถามและที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ 2. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของแบบสอบถามในด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้างรูปแบบ และด้านการใช้ภาษาผู้เชี่ยวชาญที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ 3. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์ต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ทำหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พื้นที่ศาลายา แจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม 3. ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อพบผู้นำชุมชนและประชาชน เพื่อแจกแบบสอบถาม จำนวน 395 ชุด แก่กลุ่มเป้าหมายประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ 4. นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการที่เหมาะสม และนำเสนอต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ทำหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พื้นที่ศาลายา แจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 3. ผู้วิจัยนัดหมายนายกเทศมนตรีตำบลลำโรงเหนือ และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ ผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน 4. ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ นายกเทศมนตรี และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล ลำโรงเหนือ ผู้ประกอบธุรกิจ จำนวน 5 คนตาม วัน เวลา และสถานที่ ที่กำหนดนัดไว้จนครบทุกประเด็นโดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึก และทำการบันทึกเสียงประกอบในการสัมภาษณ์ 5. นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ เกี่ยวกับงานวิจัยการบูรณาการการมี

ส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้วยการวิเคราะห์ด้วยสถิติ พรรณนา แจงความถี่ ค่าร้อยละ การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์นำมาถอดเสียง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นคำพูด ความรู้สึก และบริบทต่าง ๆ และบันทึกเป็นข้อความ 2. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาลงรหัสเชื่อมโยงวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย กำหนดข้อความย่อๆ เพื่อจัดหมวดหมู่และประเด็นที่ได้อย่างเป็นระบบ 3. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าโดยการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน นำรวบรวมข้อมูลให้เป็นเรื่องเดียวกัน หลังจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลอุปนัยหรือตรรกะ การตีความข้อสรุปจากการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือทางกฎหมาย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58% อยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี ร้อยละ 31.9% อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 23.0% การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 29.4% รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 – 20,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 30.9%

2. ผลการวิเคราะห์การบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือทางกฎหมายในเขตเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมของชุมชนในอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งภาพรวมและรายข้อ โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเสนอความรู้ทางกฎหมายที่ควรนำเผยแพร่แก่ประชาชนเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน มากที่สุด การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะโครงการและแผนงานเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมฝึกอบรมทางกฎหมายแก่

ประชาชนเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการและแผนงานเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชนตามที่สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะได้รับการจัดทำเป็นโครงการหรือบรรจุไว้ในแผนพัฒนาของเทศบาล ตามลำดับ งานวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเสนอแนะการจัดทำเป็นโครงการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการมีส่วนร่วม และประชาชนต้องประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุด รองลงมา คือการมีส่วนร่วมตามโครงการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย การมีส่วนร่วมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ เช่น ประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ การมีส่วนร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมทางกฎหมายแก่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเทศบาลเพื่อให้โครงการบรรลุผล เช่น ช่วยประชาสัมพันธ์ บอกต่อ เป็นต้น ตามลำดับ งานวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมทางกฎหมายแก่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากภาครัฐมีงบประมาณจำกัดไม่พอเพียงเป็นอุปสรรคในการจัดโครงการและภาครัฐขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาสิทธิและความเป็นธรรมแก่ประชาชนมากที่สุด รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาหนี้ในระบบ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายหนี้ ตามที่สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนของภาครัฐ และการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการมีส่วนร่วมการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายสิทธิของผู้บริโภคตามหลักสากลการคุ้มครองผู้บริโภค ตามลำดับ งานวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการมีส่วนร่วมการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายสิทธิของผู้บริโภคตามหลักสากลการคุ้มครองผู้บริโภคภาครัฐอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากระบบราชการมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการประชาชน และชุมชนขาดผู้นำกลุ่มทำให้ขาดคนทำหน้าที่ประสานงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกิจกรรมการอบรมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนจากทางเทศบาลในชุมชน มากที่สุด รองลงมา คือการ

มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนจากทางเทศบาลในชุมชน การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่เทศบาลในด้านความสำเร็จของกิจกรรม ผักอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ดำเนินการภายในชุมชน และการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่เทศบาลในด้านความสำเร็จของกิจกรรม ผักอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ดำเนินการภายในชุมชน ตามลำดับ งานวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่เทศบาลในด้านความสำเร็จของกิจกรรม ผักอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ดำเนินการภายในชุมชน อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเนื่องจากกลัวเรื่องความปลอดภัย และภาครัฐขาดแคลนนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเข้าถึงมีส่วนร่วม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อระบุสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีระบบ และประเด็นสำคัญคือ ประชาชนต้องประกอบอาชีพ ทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการที่ชุมชนต้องการตัดสินใจเพื่อหาข้อมูลสำคัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ภาครัฐมีงบประมาณจำกัดไม่พอเพียง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม หรือโครงการอย่างมีระบบ อีกทั้งภาครัฐขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ระบบราชการมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการประชาชน และชุมชนยังขาดผู้นำกลุ่มทำให้ขาดคนทำหน้าที่ประสานงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน อย่างเป็นระบบ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเนื่องจากกลัวเรื่องความปลอดภัย รวมถึงภาครัฐขาดแคลนนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเข้าถึงการมีส่วนร่วม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนร่วมกับภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอสาเหตุของปัญหาโครงการต่าง ๆ พร้อมมาตรการแก้ไขในชุมชน อีกทั้งภาครัฐควรเปิดช่องทางในการรับความคิดเห็นทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก ชุม เป็นต้น และรวมทั้งพัฒนานวัตกรรมสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข่าวสารของทางราชการอยู่เสมอ มีอินเทอร์เน็ตชุมชนเพื่อสะดวกในการส่งข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ให้เพื่อประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่มีเวลา เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รับทราบ และแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้ตลอดเวลา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควรบูรณาการการประสานความร่วมมือภาครัฐกับภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในชุมชนอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการเสริมสร้างชุมชนให้

เข้มแข็ง โดยทำการสำรวจความคิดเห็นประชาชนก่อนการดำเนินงานกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการมาร่วมในกิจกรรมนั้น และอาจประชาสัมพันธ์ข้อดีของการดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับจากการมาร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก ชุม วิทยุชุมชน เป็นต้น ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มผู้นำชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเชื่อมโยงกับประชาชนในชุมชนอย่างทั่วถึง และควรทำการสำรวจความคิดเห็นประชาชนก่อนการดำเนินงานนั้น ๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ควรเปิดเผยและชี้แจงการใช้งบประมาณในโครงการอย่างสม่ำเสมอ และทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนและหลังการจัดทำโครงการฯ เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างถูกต้องตรงความต้องการมากที่สุด ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อที่ประชาชนจะได้ติดตามว่าโครงการที่ได้ดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จหรือมีอุปสรรคปัญหาอย่างไร เพื่อการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นของเขตเทศบาลอำเภอ อื่น ๆ ในเขตจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียงที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นการสนับสนุนในผลการวิจัยนี้
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์กรในระดับประเทศรูปแบบอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับประเทศมีรูปแบบการบริหารจัดการอย่างไร
3. ควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นในระดับจังหวัดที่แตกต่างกันเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2553). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูโชค ทิพย์โสทธิ. (2545). *การสำรวจทัศนคติต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการดำเนินงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักงานเขตบางนา*. (ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นันท์ชพร การสมดี. (2554) *การมีส่วนร่วมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองเส้น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเชียงใหม่*. (รายงานการวิจัย). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- พาณี เรียงทอง และคณะ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล บางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัสสุรีย์ คุณกลาง. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาลินี นกศิริ. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ธรรมรักษ์ ออโตพาร์ท จำกัด*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- Ansell, C., and Alison, G. (2008). *Collaborative Governance in Theory and Practice*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543–571.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.
- Geert, B. (1994). *Governance between Legitimacy and Efficiency: Citizen Participation in the Belgian Fire Services*. In *Modern Governance: New Government–Society Interactions*, edited by Jan Kooiman (London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication, 1994), pp. 146–167.
- Helen, S., & Chris, S. (2002). *Working Across Boundaries: Collaboration in Public Services* New York: Palgrave Macmillan.
- Kasperson, R. E., & Breitbank. (1974). *Participation, Decentralization and Advocacy Planning*. Washington D.C.: Association of American Geographers.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publication.
- Yoder, D. (1985). *Personnel Principles and Policies*. New Jersey : Prentice–Hall.

การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่าง
ภาครัฐและผู้ประกอบการ ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร
Integration of Cooperation in Promoting Social Responsibility between
Government Sectors and Entrepreneurs in Industrial Estates
in Samut Sakhon Province

ณสนธ์หฤษฏ์ ปชาโชควริสกุล

Nasanharit Pachachokphurisakul

นิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร

Industrial Estates in Samut Sakhon Province, Thailand

E-mail: okkung.pk@gmail.com

Received 14-06-2023; Revised 10-07-2023; Accepted 19-07-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ (2) เพื่อเปรียบเทียบการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 168 คน ได้แก่ ตัวแทนภาครัฐ และผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์ เพียร์สัน ผลการวิจัย (1) ด้านระดับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ พบว่า อยู่ในระดับมาก (2) ด้านการเปรียบเทียบการบูรณาการร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งงาน รายได้ และประสบการณ์ แตกต่างกัน มีการบูรณาการความร่วมมือแตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง

คำสำคัญ: การบูรณาการ; ความร่วมมือ; ความรับผิดชอบต่อสังคม; ภาครัฐและผู้ประกอบการ; นิคมอุตสาหกรรม

Abstract

This research has three objectives: (1) to assess the degree of integration of cooperation in promoting social responsibility between the government sector and entrepreneurs; (2) to compare the integration of cooperation in the promotion of social responsibility among Government and entrepreneurs classified by personal factors and (3) to test the relationship between management and integration of cooperation in promoting social responsibility between government and entrepreneurs. This research is quantitative. The sample group consisted of 168 people, including government representatives and entrepreneurs in the industrial estate area of Samut Sakhon Province. Collect data using questionnaires. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-value, one-way variance, and the Pearson correlation. The results of the research (1) The level of integration of cooperation in promoting social responsibility between the government sector and entrepreneurs was found to be at a high level. between government and entrepreneurs Classified by personal factors, it was found that the sample groups with different gender, ages, job positions, income, and experiences had different integration of cooperation, and (3) the relationship between management and integration of cooperation in promoting Social responsibility between the government sector and entrepreneurs was found to have a high level of positive correlation.

Keywords: Integration; cooperation; social responsibility; Government Sectors and Entrepreneurs; Industrial Estate

บทนำ

ปัจจุบันทั่วโลกให้ความสนใจ และมีการตื่นตัวในการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อสร้างความยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยจุดเริ่มต้นของแนวความคิดในเรื่องนี้ เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกจากผลการประชุมระดับโลก (Earth Summit) ที่กรุงริโอเดอจาเนโรปี ค.ศ. 1992 ซึ่งทำให้ประเทศทั่วโลกต่างเริ่มตระหนักถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนและผิตทิศทาง เนื่องจากการที่มุ่งเน้นแต่เพียงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย จึงทำให้ผู้บริหารองค์กร และประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรขนาดใหญ่หรือองค์กรระดับโลก (World Class Corporate) จึงหันมาให้ความสำคัญกับเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสังคม” หรือ “Corporate Social Responsibility” (CSR) เพิ่มมากขึ้นกว่าในยุคใด ๆ

ที่ผ่านมา และจากการประชุมในครั้งนั้น จึงทำให้เกิดการตื่นตัวของประเทศต่าง ๆ รวมถึงองค์กรขนาดใหญ่ในเรื่องของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” หรือ “Sustainable Development” โดยได้มีการเรียกร้องให้ประเทศต่างมีการพัฒนาที่ใส่ใจเรื่องของสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญกับภาคสังคมควบคู่กันไปด้วยโดยเฉพาะองค์กรภาคธุรกิจอุตสาหกรรมที่เป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจไม่ควรมุ่งทำกำไรเพียงอย่างเดียวแต่ต้องคำนึงถึงปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย และหลังจากการประชุมประชุมระดับโลก (Earth Summit) ที่กรุงริโอเดอจาเนโรปี ค.ศ. 1992 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) ถือว่าเป็นช่วงที่มีการตื่นตัว และมีความจริงจังอย่างรุนแรงที่สุด โดยมีองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ OECD – Organization for Economic Cooperation and Development ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศพัฒนา ที่ยอมรับระบบประชาธิปไตยและเศรษฐกิจการค้าเสรี มีประเทศสมาชิก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และประเทศในสหภาพยุโรป ได้ออกแนวปฏิบัติสำหรับเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติ หรือที่เรียกว่า OECD-Consensus ซึ่งแนวปฏิบัตินี้มีการปรับปรุงโดยเน้นในเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) อย่างเข้มข้น มีการเสนอแนะให้บรรษัทข้ามชาติทำธุรกิจกับคู่ค้าทั่วโลก เฉพาะบรรษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมเท่านั้น ธุรกิจใดไม่ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ก็จะไม่สามารถส่งสินค้าไปขายให้กับบรรษัทข้ามชาติเหล่านี้ไม่ได้ ซึ่ง OECD-Consensus ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์กรข้ามชาติของกลุ่มประเทศ OECD นั้น ได้ระบุถึงขอบเขตทางพฤติกรรมของธุรกิจอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์ไว้ 7 เรื่องด้วยกัน คือ 1. การจ้างงานและแรงงานสัมพันธ์ 2. สิทธิมนุษยชน 3. สิ่งแวดล้อม 4. การเปิดเผยข้อมูล 5. การแข่งขัน 6. การเสียภาษี 7. การถ่ายทอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ดังที่กล่าวมาจะเห็นว่าปัจจุบันประเทศไทยเองก็ได้มีการกำหนดแผนพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืนในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งถูกกำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยประเทศไทยได้มีการกำหนดเป้าหมายระดับประเด็น คือ “สภาพแวดล้อมของประเทศไทยที่มีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน” ตามแผนแม่บทประเด็นข้างต้นภายใต้เป้าหมายนั้น เพื่อพิจารณาการจัดอันดับของ Sustainable Development Report ในปี 2563 พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 41 จาก 166 ประเทศทั่วโลก ซึ่งถือเป็นการบรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ว่าประเทศไทยจะต้องอยู่ในระดับไม่ต่ำกว่า 50 ประเทศแรกของโลกภายในปี 2565 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาตามมิติ 5P ของสหประชาชาติ อันได้แก่ คุณภาพชีวิตของผู้คน (People) ความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (Prosperity) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Planet) สันติภาพ (Peace) และหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ของประเทศไทยให้มีคุณภาพดีขึ้น อันเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ในระยะยาวจากที่กล่าวมานั้น กระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลผู้ประกอบการในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งหมดทั่วประเทศ ได้มีการบูรณาการการทำงานกับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งตามแผนแม่บทนั้นกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ทำแผนรับรองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพหุศักราช 2555-2593 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทย

สามารถพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีความสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการลดอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ไม่กระทบต่ออัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) รวมทั้งไม่สูญเสียขีดความสามารถในการพัฒนาและการแข่งขันของทุกภาคส่วนและทุกระดับภายในปีพุทธศักราช 2593 (ค.ศ.2050) ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ การปรับตัว(Adaptation) เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มแหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) และการสร้างขีดความสามารถของประเทศเพื่อจัดการความเสี่ยงจากผลกระทบการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโดยกระทรวงอุตสาหกรรมมีส่วนในการพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิตโดยในหนึ่งพันธกิจที่สำคัญของกระทรวงอุตสาหกรรม คือ การกำกับดูแล การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชน และสังคม โดยการผลักดันยุทธศาสตร์และนโยบายต่าง ๆ นั้น กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้กระจายให้กับหน่วยงานย่อยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม อันได้แก่ การนิคมอุตสาหกรรม หรือ กนอ

จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งเป็นจำนวนมาก ทั้งในเขตการนิคมอุตสาหกรรม และนอกเขตการนิคมอุตสาหกรรม จึงเป็นเรื่องยากในการกำกับดูแลให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเหล่านี้ ทั้งที่อยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรม และนอกเขตการนิคมอุตสาหกรรมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน กฎหมายเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชน และสังคม ซึ่งจากการตรวจสอบข้อมูล พบว่า มีภาคธุรกิจอุตสาหกรรมถูกร้องเรียนเรียนจากชุมชน และสังคม โดยปรากฏในรายงานผลการดำเนินการ จัดการข้อร้องเรียน รอบที่ 9 ในเดือนตุลาคม 2563 ถึง มิถุนายน 2564 พบว่า ยังมีผู้ประกอบการไม่ดำเนินการตามกฎหมาย และแผนงาน รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนโดยมีการฝ่าฝืนกระทำผิด ก่อให้เกิดข้อร้องเรียน ดังนี้ 1. ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับกลิ่นจำนวน 37 เรื่อง 2. ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศจำนวน 27 เรื่อง 3. ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับเสียงจำนวน 11 เรื่อง และ 4. ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับน้ำเสียจำนวน 9 เรื่อง รวมข้อร้องเรียนทั้งสิ้น 69 เรื่อง และในรอบเดียวกันนั้น ยังมีรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีการกระทำผิด การทุจริตแต่อย่างใด จากปัญหาดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม เศรษฐกิจ ชุมชน และผู้บริโภคได้ เมื่อเทียบกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และพันธกิจของกระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า จังหวัดสมุทรสาครอาจขาดการกำกับดูแล หรือการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

ด้วยเหตุดังนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาดังนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริม ความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่าง ภาครัฐและผู้ประกอบการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริม ความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่าง ภาครัฐและผู้ประกอบการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริม ความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ

นักวิชาการชาวไทยได้แบ่งจำแนกแนวความคิดการจัดการออกเป็น 5 รูปแบบ กล่าวคือ สาคร สุขศรีวงศ์, (2550) ซึ่งแต่ละแนวความคิดการจัดการ ล้วนแล้วมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันคือ การทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่งเป็นจุดมุ่งเน้นหรือวิธีการในการจัดการเพื่อไปถึง เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งได้แบ่งแนวความคิดดังนี้ 1) แนวคิดการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ 2) แนวคิดการจัดการเชิงบริหาร 3) แนวคิดการจัดการเชิงพฤติกรรม 4) แนวคิดการจัดการเชิงปริมาณ 5) แนวคิดการจัดการร่วมสมัย

มอนทาน่า และชาร์เนา (อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, น. 46) ได้กล่าวถึงแนวความคิดการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ ว่าเกิดขึ้นในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม จากความพยายามของนักวิทยาศาสตร์และนักคิดที่ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของแรงงาน โดยอาศัยวิธีการในเชิงวิทยาศาสตร์ โดยการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มีการตั้งสมมติฐาน กำหนดตัวแปร ทดลอง แล้วจึงทำการวัดผลการทดลองตาม กระบวนการซ้ำ จนพบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และผู้ที่ค้นพบการพัฒนาประสิทธิภาพในการ ทำงานจนได้รับฉายาว่าบิดาแห่งการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ คือ ฟรดเดอริก เทอร์เลอร์ โดยเขาได้ค้นหา พบวิธีการที่ดีที่สุด ในการขนเหล็ก เทอร์เลอร์ หลักการที่สำคัญไว้ 4 ประการดังนี้ คือ 1) ในการทำงาน แต่ละงาน ให้ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุดสำหรับการทำงานนั้น 2) ให้จัด หมวดหมู่ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม พร้อมแบ่งหน้าที่การทำงาน และความรับผิดชอบระหว่างฝ่าย บริหาร และคนงานอย่างเหมาะสม 3) คัดเลือกคนงานที่เหมาะสมแล้วทำการฝึกอบรมให้ความรู้ และ พัฒนาตามวิธีการ 4) ให้ฝ่ายบริหารทำหน้าที่สื่อสาร และประสานงาน และทำความเข้าใจกับคนงานในเรื่อง ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

ฟายล์ (อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, น. 47) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการเชิงบริหาร เกิดจากความพยายามของนักคิด และนักวิชาการที่ได้คิดค้นกำหนดหลักการ และวิธีการบริหาร ให้ชัดเจน โดยมีกิจกรรมหลักในองค์การธุรกิจ ได้แก่ 1) เทคนิคและการผลิต 2) การพาณิชย์ 3) การเงิน

4) ความมั่นคง 5) การบัญชี 6) การจัดการ และหน้าที่การจัดการ ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ(Organization) 3) การบังคับบัญชา (Commanding) 4) การประสานงาน (Coordinating) 5) การควบคุมแนวคิดการจัดการเชิงพฤติกรรมศาสตร์ ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่ ความสัมพันธ์

ระหว่างสมาชิกขององค์กร ความรู้สึกและความคาดหวังของคนงานตลอดจนเป้าหมาย และแรงจูงใจใน การทำงานของคนงานภายในองค์กรจนได้ข้อสรุปว่า นอกจากปัจจัยการผลิตตามปกติ ซึ่งได้แก่ ค่าแรง แสงสว่าง และระยะเวลาการหยุดพัก แล้วปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ รวมถึง ความรู้สึกของคนงานที่กำลังอยู่ในระหว่างการทดลอง การแบ่งกลุ่มการทำงานการสื่อสารระหว่าง หัวหน้างาน ความสัมพันธ์ระหว่างคนงานด้วยกัน ตลอดจนความคาดหวัง เป้าหมาย และแรงจูงใจในการทำงาน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ รวมเรียกว่า ปัจจัยเชิงพฤติกรรม ทั้งนี้ฟายโธล์ ยังมีแนวความคิดที่เข้ากับ หลักการของ สาคร์ สุขศรีวงศ์, (2550) คือ แนวคิดการจัดการเชิงปริมาณ กล่าวว่าเป็นการนำหลัก คณิตศาสตร์ สถิติ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ประมวลผลเพื่อช่วยในเรื่อง การบริหารจัดการ ต่อมาได้มีการพัฒนาวิธีการและระบบต่าง ๆ และเป็นระบบที่ใช้งานกันอยู่ทั่วไป แนวคิด ทางการจัดการร่วมสมัย กล่าวถึง แนวคิดเรื่องระบบ (System approach) เป็นการมองว่าองค์กรทุกองค์กร เป็นระบบที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบย่อยต่าง ๆ ภายในองค์กร อาทิเช่น การวางแผน การบริหารทรัพยากรบุคคล การประเมินผลประสิทธิภาพ การจ่ายค่าจ้างค่าตอบแทน การควบคุม ตลอดจนการเงิน และการผลิต อันมีผลกระทบซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา กุลิค และเออร์วิค (Gulick and Urwick, 1973, p. 13) เสนอเป็นหลักการว่า กระบวนการจัดการประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือเรียกว่า POSDCORB 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การจัดคนเข้า ทำงาน (Staffing) 4) การอำนวยการ (Directing) 5) การประสานงาน (Co-ordinating) 6) การรายงาน (Reporting) 7) งบประมาณ (Budgeting)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบูรณาการร่วมมือ

ทฤษฎีบูรณาการ เป็นทฤษฎีที่พยายามบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ เข้ามาอย่างรอบด้าน แต่ไม่ใช่ การนำองค์ความรู้ต่าง ๆ มากองรวมกัน หรือที่กักเหมารวมเอาไว้ด้วยกันอย่างไม่สามารถแยกแยะอะไร ได้ นักปรัชญาคนสำคัญที่สนใจพัฒนาทฤษฎีบูรณาการได้แก่ เคน วิลเบอร์, (1970) เป็นนักปรัชญา นักจิตวิทยา และนักทฤษฎีคนสำคัญของโลก เขาพัฒนาทฤษฎีที่มีชื่อว่า ทฤษฎีบูรณาการ โดยวางอยู่บน กระบวนทัศน์แม่บท (meta-paradigm) คือ "ทุกคนถูกต้อง" โดย เคน วิลเบอร์ ได้สร้างทฤษฎีที่เขาเรียกว่า AQAL "All Quadrants All Levels" คือ กระบวนการรับข่าวสารข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม (Environmental scanning) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการมองอนาคต จะคำนึงถึง 5 ด้านด้วยกัน คือ Social, Technology, Environment, Economics และ Politics หรือเรียกอีกอย่างว่า STEEP analysis แต่ว่ากระบวนการ นี้มักจะถูกกรองโดยพื้นฐานความคิดของคนผู้นั้น หรือเรียกอีกอย่างว่า เรามักจะเห็นในสิ่งที่เราอยากเห็น และได้ยินในสิ่งที่เราอยากได้ยินเท่านั้น และ AQAL model ได้ถูกเสนอขึ้นโดย Ken Wilber ด้วยการจัดกลุ่ม

ข่าวสารข้อมูลเป็น 4 ส่วน หลัก ๆ คือ 1) interior-individual (เจตนา) 2) exterior-individual (พฤติกรรม) 3) interior-collective (วัฒนธรรม) และ 4) exterior-collective (สังคม) ส่วนโรเบิร์ต โอ.เคียวเฮน และโจเซฟ เอช.โน ได้นำเสนอทฤษฎีพึ่งพาอาศัยกันเชิงซับซ้อน หรือที่มักเรียกว่า ทฤษฎีพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งทฤษฎีได้แบ่งการพึ่งพาอาศัยกันออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การพึ่งพาอาศัยกันแบบอ่อนไหว เช่น ผลกระทบทางด้านการค้าอันเกิดจากการขึ้นราคาน้ำมัน และ 2) การพึ่งพาอาศัยกันแบบอ่อนแอ หมายถึง เศรษฐกิจของรัฐจะทรุดลงถ้ามีการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมหลัก เช่น ทองเที่ยว และในขณะที่แนวคิดของ Ernst Haas เป็นพวก Neo-Functionalism เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ได้ข้อสรุปว่าการตัดสินใจทางเศรษฐกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไปจะนำไปสู่การจัดตั้งระบบระหว่างประเทศที่มีอำนาจเหนือรัฐในที่สุด

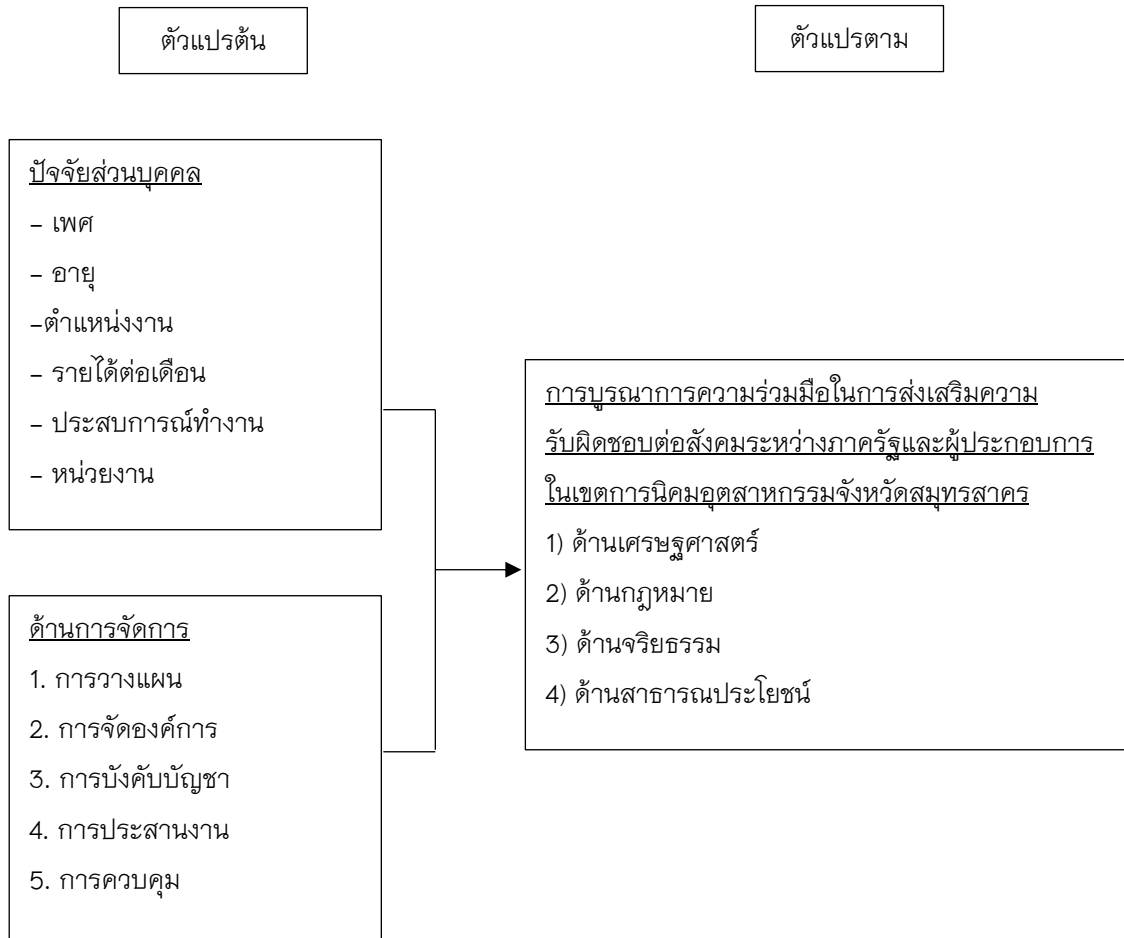
แนวคิดและทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม

Porter and Kramer (2006, p. 3) นำเสนอแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ 4 แนวคิด ที่ให้นำหนักกับความรับผิดชอบต่อสังคมในมุมมองที่แตกต่างกัน ดังนี้ 1) ความรับผิดชอบต่อสังคมตามมุมมองด้านจริยธรรม 2) ความรับผิดชอบต่อสังคมตามมุมมองด้านความยั่งยืน 3) ความรับผิดชอบต่อสังคมตามมุมมองด้านหน้าที่ในการดำเนินธุรกิจ 4) ความรับผิดชอบต่อสังคมตามมุมมองด้านภาพลักษณ์ขององค์กร ขณะที่ Carroll และ Buchholz, 2006 (2006, p. 3) เสนอตัวแบบพีระมิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร คือ 1) ความรับผิดชอบต่อสังคมทางด้านเศรษฐกิจ 2) ความรับผิดชอบต่อสังคมทางด้านกฎหมาย 3) ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรม 4) ความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงสาธารณประโยชน์ ทั้งแนวคิดของ Porter and Kramer (2006) และแนวคิดของ Carroll and Buchholtz, (2006) ต่างได้นำเสนอความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังจากองค์กรเพื่อตอบแทนสิ่งที่องค์กรได้รับจากสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมโดย นำแนวคิดของ Henri Fayol (1916) และ Carroll และ Buchholz (2006) มากำหนดแนวคิดในการวิจัย เพื่อศึกษาการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมทั้ง 4 ด้าน และแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิด

ที่มา: Henri Fayol (1916) และแนวคิดของ Carroll และ Buchholz (2006)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 168 คน ได้แก่ ตัวแทนภาครัฐ และผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร โดยได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว โดยใช้แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทขององค์กรที่ศึกษามากที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนภาครัฐ และผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 168 คน โดยการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากทุก ๆ หน่วยในประชากรที่จะศึกษา โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Taro Yamane, 1976 (อ้างถึงในจิตต์จุฑา จันทรประสิทธิ์, 2559, น. 44 – 45) จากจำนวนประชากร

รวมทั้งสิ้น 290 คน เพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ค่าระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และให้มีค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1. เพศ 2. อายุ 3. ตำแหน่งงาน 4. รายได้ต่อเดือน 5. ประสบการณ์ทำงาน 6. หน่วยงาน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการการบูรณาการร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ตามแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการ Henri Fayol (1916) ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การบังคับบัญชา 4) การประสานงาน 5) การควบคุม จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ตามแนวคิดของ Carroll และ Buchholz (1999) ประกอบด้วย 1. ด้านเศรษฐกิจศาสตร์ 2. ด้านกฎหมาย 3. ด้านจริยธรรม 4. ด้านสาธารณประโยชน์ จำนวนทั้งสิ้น 12 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การบูรณาการร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 107 คน มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 65 คน มีตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ จำนวน 92 คน มีรายต่อเดือนได้ส่วนใหญ่

ข้อมูลด้านการจัดการ พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการองค์การอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการควบคุม ด้านการบังคับบัญชา ด้านการประสานงาน และด้านการวางแผน ตามลำดับ ข้อมูลการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร พบว่า ระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในเขตการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร มีการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในด้านสาธารณประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจศาสตร์ ด้านจริยธรรม และด้านกฎหมาย ตามลำดับ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านสาธารณประโยชน์ พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นแก่ชุมชนและสังคมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ องค์กร หรือหน่วยงาน มีการส่งเสริมความร่วมมือในดำเนินงานเพื่อสร้าง

ผลกระทบภายนอกเชิงบวกแก่สังคม และองค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ชุมชนและสังคมตามลำดับ

ด้านเศรษฐศาสตร์ พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม กิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมความร่วมมืออันก่อให้เกิดความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ กิจกรรมหรือโครงการมีการส่งเสริมความร่วมมือในการก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจต่อสังคม และกิจกรรมหรือโครงการมีการส่งเสริมความร่วมมืออันก่อให้เกิดความสอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ หรือขีดความสามารถขององค์กรตามลำดับ

ด้านจริยธรรม พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม องค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือในการตรวจสอบการดำเนินการด้านจริยธรรมจากหน่วยงานภายใน และภายนอกอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ องค์กร หรือหน่วยงาน มีการส่งเสริมความร่วมมือการติดตามผลการดำเนินการด้านจริยธรรมจากหน่วยงานภายใน และภายนอก รวมถึงการปรับปรุงแก้ไข และ องค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือการกำหนดนโยบายหรือแนวทางด้านจริยธรรม และอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ ตามลำดับ

ด้านกฎหมาย พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมองค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้สร้างความพึงพอใจต่อชุมชนและไม่มีข้อร้องเรียนจากชุมชนอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ องค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามเกณฑ์ของกฎหมาย และองค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือด้านความโปร่งใสและดำเนินการแจ้งข้อมูลทันทีเมื่อพบความไม่โปร่งใส

“การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร” ในครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ ระดับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร พบว่า การบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย ด้านจริยธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กร หรือหน่วยงานมีการส่งเสริมความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นแก่ชุมชนและสังคม และยังมีส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลกระทบภายนอกเชิงบวกแก่สังคม และมีการร่วมมือเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ชุมชนและสังคม เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด ซึ่งการทำงานร่วมกันขององค์กรภาครัฐ และผู้ประกอบการ จะทำให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือในการบูรณาการในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมให้มีความยั่งยืน อันเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ทั้งชุมชนและสังคม ซึ่งยังสะท้อนให้เห็นถึงด้านการจัดการ

ในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงานและการควบคุม ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือ ในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม โดยยึดสังคมและชุมชนเป็นหลัก

หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกัน มีการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า การบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาครขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศเป็นสำคัญ

หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ที่มีอายุต่างกัน มีการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า อายุเป็นปัจจัยสำคัญของการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร

หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งงานระดับผู้บริหาร มีการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกับผู้ที่มีตำแหน่งระดับหัวหน้างาน ระดับปฏิบัติการ และอื่น ๆ

หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผู้มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันเป็นปัจจัยสำคัญของการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างด้านการจัดการ และการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างด้านการจัดการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งอธิบายได้ว่า ด้านการจัดการนั้นมีผลต่อความสัมพันธ์และความสำเร็จอันก่อให้เกิดกระบวนการการบูรณาการเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ หากการจัดการไม่ดีก็จะก่อให้เกิดความล้มเหลวและไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และให้ข้อเสนอแนะ ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการทำกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้หลักการบริหารจัดการ เพื่อสร้างการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร ซึ่งจากงานวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ยังมีความเข้าใจถึงสาเหตุที่ต้องทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมว่ามีประโยชน์ในด้านใดบ้าง จะพบว่ากลุ่มคนที่ประสบการณ์น้อยจะมีความเห็นที่แตกต่างกันอันเป็นที่เหตุที่นำมาสู่ความล้มเหลวในการบูรณาการความร่วมมือได้

หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาครในระดับตำแหน่งผู้บริหาร เมื่อเทียบกับความแตกต่างของตำแหน่งกับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ตำแหน่งระดับผู้บริหารจะมีความเห็นที่แตกต่างกับระดับหัวหน้างานระดับปฏิบัติการ และอื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างที่ชัดเจน ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ความรู้ และสนับสนุนให้ทุกระดับตำแหน่งได้เข้าถึงกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น คือ ประชาชนทั่วไปหรือชุมชนโดยรอบ เพื่อเป็นการวัดผลของการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ว่าสามารถตอบโจทย์ตามกรอบแนวความคิดได้หรือไม่

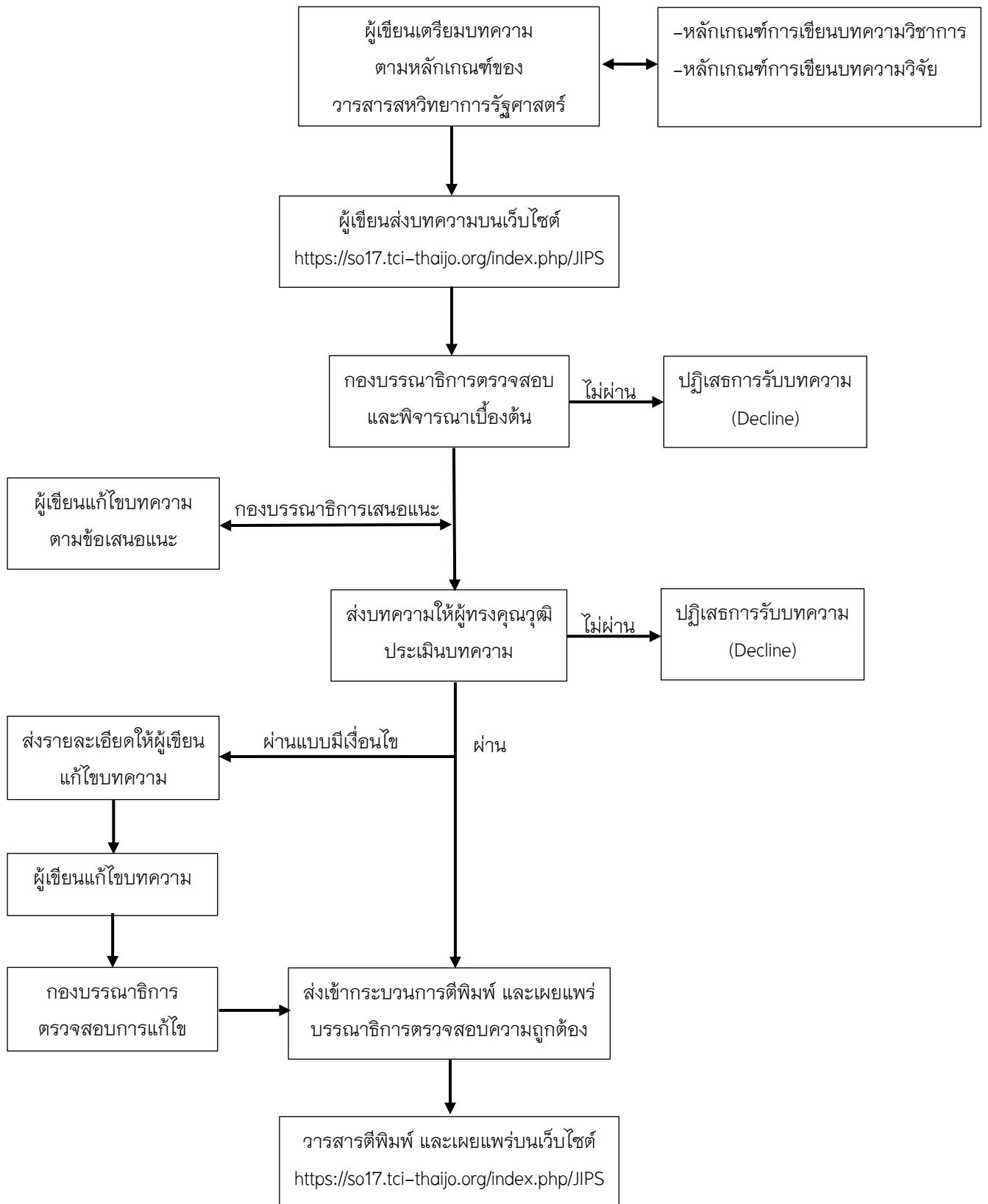
เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากยิ่งขึ้นสมควรทำการวิจัยเป็นในรูปแบบของงานวิจัยเชิงคุณภาพ หรือเชิงผสม ซึ่งอาจจะตอบคำถามและเพิ่มความชัดเจนได้มากขึ้นในการที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม

เอกสารอ้างอิง

- เจษฎา นกน้อย. (2558). ความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์การ: แนวคิดและประสบการณ์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 35(3), 157-159.
- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลา และศุภวัฒน์นากร วงศ์ธนสนวสุ. (2550). *สภาพแวดล้อมทางการบริหาร*. ขอนแก่น: ม.ป.พ.
- วิฑูรย์ ลิ้มชะโชคดี. (2563). *ที่มาที่ไปของ CSR*. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.tpa.or.th/tpanews/index.php?id=36>
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2555). *การบริหารจัดการและการบริหารยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2565, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ทฤษฎีบูรณาการ>

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2514). *การบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกษมสุวรรณ.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). *การจัดการจากมุมมองนักบริหาร*. กรุงเทพฯ: จี พี ไชเบอร์พรินท์.
- สุปรีชา หิรัญบุรณะ. (2561). *สรุปย่อวิชาพื้นฐานทางรัฐศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2565. จาก <https://www.geocities.ws/drsupreecha/page8.html>.
- สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรสาคร. (2564). *การจัดการเรื่องร้องเรียน*. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2565, จาก <https://samutsakhon.industry.go.th/th/cms-of-20895>.
- Herbert A. Simon. (1960). *Administrative Behavior*. New York: The free Press.
- Herzberg, F., Bernard, M., and Snyderman, B. B. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley and Sons.
- Maslow, A. M. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.
- Millert, J. D. (1954). *Management in the Public Service: The Quest for Effective Performance*. New York: McGraw-Hill.
- Peterson, E. & Plowman, G. E. (1953). *Business Organization and Management*. (3rd ed.). Ill: Irwin.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York : Harper and Row Publication.

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องมีความรับผิดชอบและรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร
3. ผู้เขียนจะต้องปรับแต่ง แก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน” โดยเฉพาะหัวข้อ รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ อันจะนำไปสู่บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐานเดียวกัน
4. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย คือต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทางซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thaijo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20% โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เดือนมกราคม 2566 เป็นต้นไป
5. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย ซึ่งข้อนี้ ขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบพบว่า มีบุคคลที่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความปรากฏอยู่ ทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
6. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น) และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
7. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากจนเกินไป รวมทั้งต้องอ้างอิงจากรูปแบบการอ้างอิงของบทความ โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตามรูปแบบที่วารสารกำหนดไว้
8. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรือ อาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ

9. ผู้เขียนควรระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และควรระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)

10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

11. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่าเป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

มาตรฐานทางจริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI วันที่ 24 มิถุนายน 2562

2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแล และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับผู้พิมพ์หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีอาการกระทำผิดด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทางซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thajjo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20% เป็นต้น

3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มี conflict fo interest เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของตนเอง(บรรณาธิการหรือหัวหน้ากองบรรณาธิการ) อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น

4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหา กับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ

5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed)

6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้เช่น โปรแกรม CopyCat เว็บ Thajjo ในระดับ ไม่เกิน 20% เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ

7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้กันว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

11. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาความสามารถของกองบรรณาธิการ และควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละท่าน

12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

13. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างไร้ประไร เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจน หรือระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัด หรือมีคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่องหรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไป

ในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด

2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ แนะนำความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียง รวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน

3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ รวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว

4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ

5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกด และไม่ควรมีการพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย

6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสาร รวมทั้งผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย ไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ซึ่งทางวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thaijo ในระดับ ไม่เกิน 20% โดยมีผลตั้งแต่ เดือน มกราคม 2566 เป็นต้นไป

การจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 10 – 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ภาษาไทยใช้ตัวอักษรแบบ TH Niramit AS ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำตอบทคัดย่อ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 – 5 คำ)

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย
- 4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- 5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- 6) กรอบแนวคิดการวิจัย
- 5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 8) องค์ความรู้ใหม่ ระบุองค์ความรู้ที่ได้อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุม เข้าใจได้ง่าย
- 9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ
- 10) ข้อเสนอแนะ
  - (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
  - (2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) องค์ความรู้จากการศึกษา (Knowledge)
ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 5) บทสรุป (Conclusion)

6) เอกสารอ้างอิง (References)

ระบบการอ้างอิง

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA 6th ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียนและเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหามหรรษา ธรรมหาโส, 2554)
- 2) ผู้แต่ง 1 -3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหาสุทิตย์ อากาศโร และ เขมณัฏฐ์ อินทรสุวรรณ, 2553) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (สมภาร พรหมทา, 2548; ธนิต อยู่โพธิ์, 2550)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (สนิท ศรีดำแดงและคณะ, 2548)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยางค์แรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2003)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2000) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Keown, 2003; Hersey & Blanchard, 2000)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2008)

4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์

รายการสำนักพิมพ์/โรงพิมพ์ กรณีเป็นสำนักพิมพ์หรือบริษัทให้คงไว้เฉพาะชื่อ ดังตัวอย่าง

1) บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด ใช้ 21 เซ็นจูรี

2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3) กรณีที่เป็นโรงพิมพ์ให้ใช้รูปแบบเต็ม เช่น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. / (ครั้งที่พิมพ์). / สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

ตัวอย่าง : บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

(2) บทความในหนังสือ

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ. /ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ)./ชื่อเรื่อง./ (เลขหน้าให้อ้าง)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง: พระสมชาย ปโยโค (ดำเนิน). (2554). การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อการบริหารงานของผู้นำ. ใน พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (บรรณาธิการ). *พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ*. (หน้า 10-12). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.

(3) บทความจากวารสาร

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง: อรชร ไกรจักร. (2560). พุทธวิธีสร้างความเข้มแข็งทางอารมณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 1(2), 75-86.

กัญญาวิรี มหาสนิท. (2562). การเปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดเพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.). *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(3), 1-10.

Mogkew, P. (2019). Construction of Dhammanamai Principles in Treatment of Thai Traditional Medicine of Prongmadaue Community, Muang District, Nakhonpathom Province. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 2(3), 45-58.

(4) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ: ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. / ใน ชื่อสารานุกรม. / (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง). สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง: สนม ครุฑเมือง. (2530). *หม้อคอคควาย*. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขตหัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274–275). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

McNeil, D. W. et al., (1994). *Anxiety and fear*. In Encyclopedia of human behavior. (Vol.1, pp. 151–163). San Diego: Academic Press.

(5) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ: ผู้แต่ง. / (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์). / ชื่อบทความ. / ชื่อหนังสือพิมพ์. / เลขหน้า.

ตัวอย่าง: ทวี มีเงิน. (26 สิงหาคม 2556). โกงแหวด 4 พันล้าน. *ข่าวสด*, 8.

(6) วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย

รูปแบบ: ชื่อผู้เขียน. / (ปีพิมพ์). / ชื่อวิทยานิพนธ์ / (ระดับวิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / หรือการค้นคว้าแบบอิสระ). ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง: สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok* (Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.

Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to Apply to Solve Doing work Employees of Electricity Generating Authority of Thailand* (Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province* (Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.

(7) สัมภาษณ์

รูปแบบ: ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. / (ปี). / ตำแหน่ง. / สัมภาษณ์, วัน เดือน.

ตัวอย่าง: พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), ศ.ดร. (2558). *อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สัมภาษณ์*, 18 เมษายน.

(8) สื่อออนไลน์

รูปแบบ : ผู้แต่ง. // (วันที่ เดือน ปีที่เผยแพร่). / ชื่อบทความ. // สืบค้นเมื่อ วันที่ เดือน ปี, / จาก แหล่งที่อยู่ไฟล์ (URL)

ตัวอย่าง : พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ สมมาปัญญา). (1 พฤษภาคม 2555). *การจัดการ
ศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2556, จาก
https://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?Article_id=1304 & articlegroup_id=274.

Doyle, M. W. (22 June 2004). *Liberal Internationalism: Peace, War and Democracy*. Retrieved September 2, 2013, from https://www.Nobelprize.org/nobel_prizes/themes/peace/doyle/index.html

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10).

กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์
ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน*. *วารสารนวัตกรรม
การศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171–178

สุนันทา ภัคดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความพึงพอใจของ
นักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนนิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิต
บัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน
2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug
Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok,
Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.

Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to apply to solve doing work Employees of Electricity
Generating Authority of Thailand*(Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya
University.

Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department
Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131–140.

Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York:
John Wiley & Sons.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

รูปแบบการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสาร

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อ ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อรับการตีพิมพ์

การส่งบทความในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ตามเว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS/index>

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ

2) บทนำ

3) วัตถุประสงค์การวิจัย

4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา

6) กรอบแนวคิดการวิจัย

5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ

7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

8) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ระบุองค์ความรู้ที่ได้อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุม เข้าใจได้ง่าย

9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ

10) ข้อเสนอแนะ

(1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

(2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

11) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

1 นิ้ว

1 นิ้ว

0.79 นิ้ว

TH Niramit AS
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง
Title

16 Point Bold { ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

14 Point { สังกัด¹
สังกัด²
สังกัด³
Affiliation¹
Affiliation²
Affiliation³

14 Point { E-mail: ¹.....; ².....; ³.....
Tel.....

บทคัดย่อ } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold คำสำคัญ: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

Abstract } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold Keywords: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

1 นิ้ว

บทนำ } 18 Point Bold

16 Point

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรัชญาการค้นคว้า ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมามีการค้นพบอะไรบ้าง และค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย (อ้างข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย เป็นอย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยเกี่ยวกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนวทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ ..... (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะเขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประเด็นที่จะเกิดแก่วงวิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา .....
3. เพื่อศึกษา .....

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 18 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม } 18 Point Bold

16 Point

เขียนควรรอบอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของความรู้นั้นได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย

1. ....
2. ....
3. ....

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้
ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย } 18 Point Bold

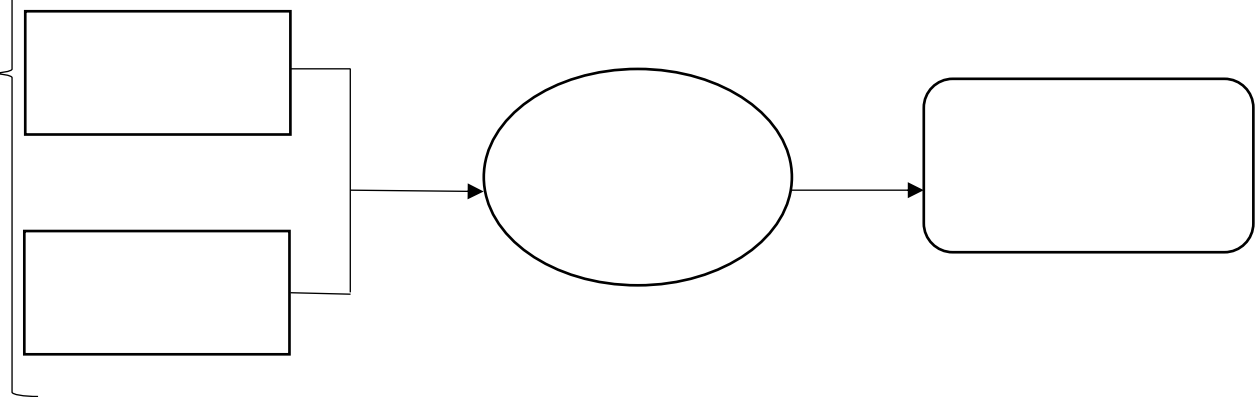
งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิง ..... ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ
.....ประกอบด้วย..... โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

16 Point

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

.....
 .....
 .....
 .....

ผลการวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....
 .....
 .....
 วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....
 .....
 .....
 วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....
 .....
 .....

ข้อเสนอแนะ } 18 Point Bold

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า .....

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า .....

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า .....

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ..... ที่สำคัญ คือ ..... สามารถนำไปประยุกต์ใช้
กับ ..... โดยควรให้ความสำคัญกับ ..... สำหรับประเด็นในการวิจัย
ครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ .....

16 Point

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย.

พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่น่าสนใจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178

สุนันทา ภักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนนิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำโมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraeekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok* (Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration. Bangkok.

16 Point

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ

2) บทนำ

3) เนื้อเรื่อง แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ

4) องค์ความรู้จากการศึกษา ระบุงองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

5) บทสรุป

6) เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

1 นิ้ว

1 นิ้ว

0.79 นิ้ว

TH Niramit AS
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง
Title

16 Point Bold { ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

14 Point { สังกัด¹
สังกัด²
สังกัด³
Affiliation¹
Affiliation²
Affiliation³

14 Point { E-mail: ¹.....; ².....; ³.....
Tel.....

บทคัดย่อ } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold คำสำคัญ: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

Abstract } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold Keywords: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

1 นิ้ว

บทนำ } 18 Point Bold

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือ ทฤษฎีมารองรับ).....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 Point

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....บทความนี้จะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ (ปรับตามบริบท).....

เนื้อหา 1 } 18 Point Bold

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 Point

เนื้อหา 2 } 18 Point Bold

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฯลฯ

องค์ความรู้จากการวิจัย } 18 Point Bold

16 Point {

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ
แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

สรุป } 18 Point Bold

16 Point {

สรุปในภาพรวมของบทความ .....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

16 Point {

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:
จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิระไกรศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์
ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นาถำพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรม
การศึกษาและการวิจัย, 3(3), 171-178*

- สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ดุขภูนิพนธ์ครุศาสตรดุขภูบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration. Bangkok.
- Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to apply to solve doing work Employees of Electricity Generating Authority of Thailand*(Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131–140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., and Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.